

Flori de erin

REVISTĂ FEMENINĂ

Anul III.

No. 4—5

CUPRINSUL :

O nouă înviere	Dum. Mărgineanu
Din Paștele copilăriei mele	Mia Frollo
Hristos a înviat	P. Ion Gârleanu
Căsătoria creștină	Dr. Ioan Georgescu
În fața crucii	Pr. Toma Chiricuță
Domnița Florilor	Tata Moșu
Alți uitați	Ion Ceparu
Emilia Pop n. Mărcuș	Elena Dr. Aciu
Învierea și noi	Dr. Irina Berinde
„La Paști“	Sorica Vlădescu
Exerciții Spirituale Femenine	Reun. Mariană Oradea
Puterea Învierii	Pr. Căp. Dr. T. Potcaș
Ouăle roșii	P. Antoniu Bălibanu
Învierea	Prof. Cornel Andrea
Sunt nouăsprezece veacuri	Val. Gr. Sima
Paștele în Maramureș	Ion. Berind
Cadou de Paști	Maria Claudia
„Mamina“ de Al. Lascarov-M.	Prof. Al. Ionel
Osana — Restignește-L!	P. Teofil A. Bălibanu
Fiica Sultanului	Henri Ghéon
Viața, roman	Sabin G. Truția
Scrisori: Scumpă Lucia	Myriam
Iubită Stella	Red. și Adm.

Cronica
Bibliografie
Răspunsuri
Posta Red. și Administrației

Scopul revistei:

Să apere tineretul feminin — și femeia în general — de imoralitatea ucigașă.

Să dea nutremânt sufletesc curat, trecut prin prisma purificatoare a moralei creștine.

și să dească în inimile tinere „adevărate flori de crin” și să le păzească intactă nevinovăția și curățenia lor sfântă.

Să readucă la Isus societatea prin **presa și acțiunea creștină**.

Să apere morală lui Hristos — singura morală adevărată — și să lupte împotriva celor ce o vor ataca.

Să vestească pretutindeni deviza Țării noastre: „**Nihil sine Deo**”.

„Flori de crin” se va sili ca întotdeauna să dea sfaturi creștinești pentru mame, ca ele să poată da o **bună educație** fiilor lor; îndrumări pentru soții, ca să fie „**ingerul păzitor**” al familiilor lor; iar pentru fete va fi o **călăuză dreaptă și sigură**, mai ales atunci, când fără experiență, se vor avânta în mijlocul lumii plină de pericol.

COLABORATORII:

Elena Dr. Aciu, Ion Agârbiceanu, Aurel Aldea, Cornel Andrea, Antoniu Bălibanu, Ion Berinde, Dr. Irina Berinde, George Bota, Emil Bran, Dr. Nicolae Brînzeu, Vera Calangiu, M. Theodorian-Carada, Ion C. Cătuneanu, P. Vasile Chindriș, Pr. Toma Chiricuță, Dr. Simeon Chișiu, Prof. Nicolae Comșa, Augustin Cosma, Victoria Diamandi, Petru Dulfu, P. Victor Dunca, Filotea Dumbrava, Dr. Gelu Egru, Nicolae Fântânariu, Șerban Filon, Dr. Nicolae Flueraș, Prof. Iosif Frollo, Mia Frollo, Gala Galaction, P. Ion Gârleanu, Volumnia Dr. Gheție, Dr. Ioan Georgescu, Ovidiu Hulea, Alexandru Ionel, Al. Lascarov-Moldovanu, Dr. Emil Lobonțiu, Dr. Titus Malai, P. Teodor Mateiu, George Matieșanu, Dumitru Mărgineanu, P. Ireneu Merloz, Dr. Domenic Neculăeș, Prof. Dumitru Neda, Dr. Ioan Oșian, Ioan Oșian, George Perneșiu, Elena Pop Hossu Longin, Dr. Ionel Pop, Dr. Romul Pop, Dr. Valer Pop, Dr. Augustin Popa, Septimiu Popa, Olivia A. Poruțiu, Pr. Căp. Dr. Teodor Potcaș, Dr. Emil Precup, Livia Rebreanu-Hulea, George Rednic, Mihail Robu, Florica Sabadășiu, P. Dr. Coriolan Sabău, Valeriu Gr. Sima, Ioan Tățaran, P. Dr. Aloisie L. Tăutu, Sabin G. Truția, Ilie Vetîșan, Sorica Vlădescu, Prof. Ioan Vultur.

Redactor:

P. Teofil A. Bălibanu.

Secretar de redacție:

Iuliu Boțan.

Administrator:

Cornelia Petrișin.

ABONAMENTUL: Pentru studențime 100 lei anual
 „particulari 120 „ „
 „instituții și societăți 200 „ „
Abonament de încurajare . 300 „ „

**Primește un abonament gratuit pe un an
 ori cine va câștiga cinci noi abonamente,**

iar celui ce va câștiga două abonamente noi, i-se reduce abonamentul propriu la jumătate. Abonamentul gratuit și reducerea la $\frac{1}{2}$ se câștigă numai după ce se trimite suma totală la Administrația revistei.

În chestiuni de administrație (abonamente, etc.) vă rugăm să scrieți pe adresa *Doamnei Cornelia Petrișin, Șimleul-Silvaniei*.

În chestiuni de redacție să vă adresați *Păr. Teofil A. Bălibanu*

Mamina, roman, Al. Lascarov-Moldovanu. Editura „Cugetarea”, București IV., str. Mătăsari 23. Preț: 50 Lei.

Cea mai nouă creație pe care ne-o aduce epoca de ascendență literară a dlui Al. Lascarov-Moldovanu este romanul „Mamina”. Noi, care nu prea recuzăm romane, ori mai bine zis, cari suntem de cele mai multe ori, împotriva romanelor de azi, deoarece ele în loc să înobiliteze sentimentele omului, le degradează, îndemnând pe oameni la decadență morală și de-trăbălare; zic noi, care aproape 99% din romanele de azi le reprobăm, romanul „Mamina” al dlui Al. L. M. îl recomandăm cu toată căldura. Și iată pentruce:

În partea întâi a romanului se arată dragostea curată ce era între Ion și Irinuca, dragoste care se unește pe vezi, într-o căsătorie adevărată și fe-

ricită. Atât clipele de iubire dinainte de cununie, cât și cele de după, ni se descriu nu în plăcerile trup ști, ci mai mult în dragostea spirituală, în unirea sufletescă a celor ce s'au unit prin dragoste și binecuvântarea bisericească în frumoasa zi a cununiei lor... Ni se arată, apoi, toată bucuria pe care o aduce în familie o căsătorie adevărată (fără divorț, pe care îl consideră ca o plagă) ce nu este împotriva scopurilor căsătoriei, în special împotriva copiilor, cari sunt cea mai mare binecuvântare cerească într-o căsătorie făcută din iubire.

În partea doua se descriu greutăți materiale și familiare cari au pus la grele încercări pe soții de căsătorie, greutăți cari culminează în războiul mondial, peste care încă au trecut, după ce și-au dat și ei partea lor de jertfă. Te emoționează până la lacrim descrierea morții lui Irinel și pe urmă

„Urcușul muatului” (Războiu) precum și Gri, voluntarul, care a căzut jertfă în războiu..

În partea a treia se zugrăvește un bine-reușit „complot” familiar pentru sărbătorirea celor șasezeci ani pe cari îi împlinește Mamina...

Mamina nu este a'ceia va de cătinșasi Irinuca. Numele de „Mamina” i-l'a dat Irinel voind să-i spună Mamă-Irina. „De-atunci, printr'o taină nedeslegată toată lumea i-a zis Mamina”.

Mamina a fost un model de soție și mamă, care a știut să-și îndeplinească menirea sa cu sfințenie și să crește în mijlocul familiei sale, un cămin cu adevărat fericit.

Recomandăm cu toată căldura sufletului nostru romanul Mamina, mai ales în atenția doamnelor-mame și soții. Este cea mai desăvârșită operă a distinsului literat Al. L. M. pe care puțini scriitori de talent o pot ajunge, dacă o ajung...

Cast.

FLORI DE CRIN

REVISTĂ FEMENINĂ

NIHIL SINE DEO

REDACTOR RESPONSABIL :
P. TEOFIL A. BĂLIBANU

LĂUDAT SĂ FIE ISUS

CENZURAT

O NOUĂ INVIERE

— Scrisoare către învățătoarele române din Sălaj. —

De câte ori se discută anumite fenomene ale vieții actuale, spiritele se învâluie într'un scepticism general. In mijlocul boalei sociale ce bântuie astăzi și ține omenirea într'o permanentă enervare, toți explică, cu o pretinsă competență, cauzele răului și nimeni nu aplică cu o adevărată eficacitate mijloacele de remediere și profilaxie. Nu, pentru că cu toții căutăm teorii și aplicațiuni himere, ca rezultatele atâtor conflicte sociale și ne îndepărtăm cu atât mai mult de lumea reală, unde trebuie să începă adevărata regenerare, sau dacă vrei, o nouă înviere a vieții noastre trivializată și terorizată de-o falsă civilizație și un modernism exagerat.

Trebuie să căutăm adevăratul diagnostic pentru a putea întrebuița cu efect medicamentele de ameliorare și de completă vindecare.

Acesta este atât de aproape de noi și totuși nu-l cunoaștem, sau cunoscându-l, îl ignorăm.

Este copilul.

El este o lume nouă, o lume în care trebuie să ne îmbrăcăm viitorul nostru. In lumea lui este fericire, mulțumire și frumusețe. Totul e privit prin aceste prisme. Este lumea poveștilor și a frumosului. Optimismul de a vedea totul în culori mai vii. Și cele mai neînsemnate lucruri produc o bucurie, O incredere fermă, izvorită în mod instinctiv din puterile proprii. Manifestări spontane și o libertate de acțiune. Și mai presus, un vecinic zîmbet, blând și inocent.

Pentru ce se întunecă în viață atâta fericire și mulțumire din copilărie? Pentru ce nu se respectă notele fundamentale trasate de lumea copiilor? Pentru ce se caută altă temelie pe care să încearcă construirea viitorului? Și câte alte multe întrebări n'ar trebui să ne obsedeze la tot pasul și să ne formeze zilnic preocupările de căpetenie.

Educația greșită este — cred eu — cauza haosului moral în care ne-am înpotmolit și mai ales în prima etapă: în familie. **MAMA** nu-și înțelege sau nu mai vrea să-și înțeleagă misiunea sublimă ce-o are în familie, de-a creia caractere morale, oneste, și cinștite, cari să reziste cu îndârjire tuturor valurilor vieții. Misiunea dumnezească de-a da viață la cât mai mulți copii și a picura în sufletul lor zi cu zi învățăturile unei vieți religioase și morale, întemeiate pe principiile pedagogice ale lui Hristos, s'a denaturat. Sterilitatea și-o viață frivolă. înlocuește astăzi sfințenia Căminului familiar*). Ca o consecință firească este ruperea legăturilor familiare cu Dumnezeu și apucarea pe drumul dezastrului, care devine inevitabil. Acest dezastru mai înainte de toate este național, ce periclitează existența națiunii.

Așa nu mai merge.

Apropierea dezastrului trebuie evitată.

Să ne adunăm toate rândurile în fața pericolului. Trebuie reintronată cu orice preț **morala creștină**, singura bază de trăinicie a națiunii.

Trebuie să revenim la lumea copilului, la familia creștină. Nici o școală nu va putea înlocui ceea ce trebuie făcut și edificat în familie. Aci se pune piatra fundamentală, iar școala va continua — negreșit — în aceasta linie.

Cel mai important rol îl are în aceasta ofensivă de regenerare națională: **femeia — mama. Viitorul, trăinicia și fericirea națiunii este în mâinile mamelor. Ele formează tezaurul nostru național.**

De aceea mă adresez cu toată hotărârea către învățătoarele Sălajului și le chem la aceasta ofensivă, care le va eterniza numele în cartea neamului. Ele sunt chemate în rândul întâi să dea pildă până la eroism de **femeie** și **mamă** și să activeze cu toată puterea lor sufletească în școală și-n viață pentru prepararea și modelarea sufletelor.

Pentru orice luptă trebuie însă înarmare. Cea mai puternică armă a învățătoarei române o găsec în feminism: revista „**Flori de Crin**“; paginile acestei reviste Vă oferă un foarte prețios material în ofensiva ce Vă așteaptă, în ofensiva pentru: **reintronarea lui Hristos în inimile noastre.**

De aceea doresc cu tărie, ca fiecare învățătoare română din acest județ să se grupeze **necondiționat în jurul revistei „Flori de Crin**“, și să începă opera de regenerare socială-morală în liniile trasate de aceasta revistă, căci atunci: învingerea va fi sigură și vor bine merita dela națiune.

Să nu uităm, dragile mele surori că, cel mai desevărsit pedagog a fost Isus. „**Lăsați copiii să vină**

*) Aceasta concepție demonică de viață, durerere, a început să se manifeste și la țară. Satul, acest neprețuit factor în păstrarea tradiției naționale și a moralei-creștine, își schimbă fizionomia, luând o înfățișare cozmopolită.

la mine, căci unora ca acestora este împărăția Cerurilor". Invățăturile Sale s'au bazat pe iubire și blândețe. Ele erau libere, spontane și familiare. Până și celor mai profunde probleme morale ale vieții, le dădea o înfățișare clară și precisă prin pildele luate din mediul cel mai apropiat, prin ceea ce agita interesul și gândirea proprie a ascultătorilor și-i stimula la acțiune.

Din învățăturile sale se desprind, într'un minunat complex, principiile științei pedagogiei moderne, culminând în desăvârșirea vieții individuale: **ideealul** — moral.

Principiul individualist este deci nota principală în învățăturile lui Isus, căci morala nu se impune ca ceva abstract în aceeași măsură tuturor, ci fiecărei conștiințe în parte, căci, „**Mulți sunt chemați dar puțini aleși**". Morala Sa este dela individualitate la personalitatea morală, care este și ideealul către care tinde pedagogia actuală. (Frământări — Didactice" Nov. Dec. 1933).

Urmați deci și propovăduiți în activitatea voastră profesională și socială, întru toate, cu cea mai mare rigoare, învățăturile și principiile pedagogice ale lui Hristos și numai atunci veți face adevărată operă constructivă. Voi aveți prima misiune să preparați terenul pentru o nouă înviere a neamului.

D. MĂRGINEANU,

Revizorul școlar al jud. Sălaj.

DIN PAȘTELE COPILĂRIEI MELE

Vine primăvara, vine Paștele... De 1900 de ani, aceeași sărbătoare unește pe creștinii din lumea întreagă... Vremea învierii florilor, vremea când mugurii țâșnesc o viață nouă pe copacii lasați de iarnă, schelete negre înțepenite. Câtă asemănare între copacii goi, natura moartă și Vinerea mare. Acolo la Ierusalim, nu putea fi mai mare tristețe, când fu scoborit de pe cruce trupul chinuit al Domnului Cristos, în natura mereu verde, în soarele mereu mizericordios, decât în țara mea, de Vinerea mare. De copil o așteptam ca cea mai tristă zi. Chiar cerul albastru, când se brodea să fie, mie mi se părea cuprins de un zăbranic negru, mă sculam tăcută, abia îndrăzneam să pășesc și râsul chiar, râsul meu, care izbucnea firesc, la cel mai mic lucru, în celelalte zile, acum se opria pe buza strânsă și ochii priveau serios fiecare gest al vieții mele mărunte de copil... Nașa mea se scula în zori și par'că închidea cu două chei cămara cu bunătăți, lăptăreasa nu-și arăta fusta roșie în poartă... Era Vinerea mare...

— Hagico, azi nu coși?

— Vai de mine, în Vinerea mare!

— Hagico, azi nu mergem să ne plimbăm prin grădină?

— Vai de mine, în Vinerea mare.

Și Hagica atât de iute la toate, ședea gravă, tăcută, tristă în Vinerea mare. Clopotele nu se auziau, eu eram gata să plâng la orice, aș fi vrut să fiu bolnavă, să sufăr mult... Odată am luat cuțitul și m'am tăiat la deget. Hagica a sărit speriată, m'a legat.

— Hagico, am vrut să curgă sânge și din degetele mele ca din degetele lui Isus.

S-a uitat lung la mine, nu a îndrăznit să mă ocărăscă și din cutia de lemn parfumată a Vanilie, a tăiat tacticos alvaua, mi-a întins-o cu pâine să mânânc.

— Dar tu Hagico?

— Pentru tine, maică; astăzi până toacă nu mânânc nimic.

Cu degetul prin care sângele inroșia bandajul alb, luam tăcută alvaua și mâncaam cu durere și cu mulțumire că mă durea când duceam bucățica la gură și iar rămâneam tăcute, amândouă, până când, în fine, se auzia toaca. Lua atunci din ligheanul plin

cu apă, zambilele păstrate proaspete și gravă, cu mine de-o mână, cu florile în cealaltă, porniam la biserică... Când ne întorceam, în noapte, tristețea se făcea și mai apăsătoare. Cu capul în poala ei, la focul târziu de seară de primăvară rece ea vorbia:

— Acum doarme drăguțul în mormânt și mâine până la douăsprezece noaptea tot va dormi.

Și eu îmi inchipuiam un mormânt de marmură albă mai frumos decât mormintele împăraților din poveștile mele și capul cu părul de aur și ochii albaștri dormiau așteptând nerăbdători să se deschidă, cum făceam eu, când jucăria-surpriză, mi se strecura pe furis, lângă mine.

Luam culoarea tristeții altora, eu nu puteam fi tristă în înțelesul adânc al tristeții mele de acum. Treceam repede peste toate. Mă gândeam la împărțășania de Sâmbătă dimineața și la bucuria învierii. Eram numai noi două pe lume, în casa dedemult dărimată de vreme și trăiam în minunea vieții creștine, uitate de lume, dar nu de Dumezeu.

Mia Frollo.

Hristos a inviat.

*Zăbranicul nopții se rupe,
Pământul să 'mbracă 'n lumină,
Credința-și așează temelul;
Nădejdea-i tărie deplină...*

*Isus Dumnezeu cu mărire
Din groapă la viață tresare
Și-adună sub steag de 'nviere
A lumii întregă suflare.*

*Lăsați muritorilor plânsul,
Serviți-i cu pompă 'n altare,
In cântec de vesel Osana
Vestesc sărbătoarea cea mare.*

P. ION GÂRLEANU.

Femeia în lumina creștinismului:

CĂSĂTORIA CREȘTINĂ

Pe vremea Mântuitorului, la Evrei, erau două partide ce se luptau unul împotriva celuilalt: Saduceii și Fariseii. Saduceii materialisti nu credeau în înviere și în viața de apoi, îngăduiau divorțul din orice pricină. Fariseii, păstrătorii autentici ai legii Mozaice și ai tradițiilor strămoșești, credeau toate acestea și erau convinși că trebuie să se pună un capăt acestei destrăbălări.

Iată ce cetim în evanghelie:

„Ci Fariseii, ispitindu-l, au venit la el (dincolo de Iordan) și i-au zis: Se cade oare omului să-și lase femeia sa pentru fie ce pricină? Răspunzând el a zis: n'ai cetit că cel care i-a făcut de la început: bărbat și femeie i-a făcut? Și adăogă: pentru aceea va lăsa omul pre tatăl său și pre mamă-sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Așa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci ce-a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă“. (Matei XIX, 3-6).

Cuvinte dumnezeiești, cuvinte adevărate! Ele ne amintesc, la început, însuși actul creațiunii. În adevăr, Biblia nu vorbește despre crearea celor două sexe la celelalte specii animale, ci numai la om, fiindcă ține să arate prin însuși faptul acesta că crearea femeii, deși posterioară bărbatului, e tot atât de însemnată ca și a acestuia. Și chiar zidirea femeii din coasta lui Adam ne arată limpede unitatea și intimitatea indisolubilă a căsătoriei. Dacă ar fi destinat-o Dumnezeu pe femeie să fie ea stăpâna familiei întregi, ar fi luat Dumnezeu, probabil, un os din capul lui Adam și ar fi zidit-o. Dacă ar fi destinat-o să fie roabă (sclavă), ar fi luat un os din picioarele lui. Dar a luat o coastă, fiindcă nimic nu e mai aproape de inima omului ca aceasta. Nu e oare lămurit, ce legătură intimă, strânsă, nedespărțită trebuie să fie între soți, încât să-și simtă până și palpițările unul altuia. Deci, în concepția dumnezeiască nici vorbă nu poate fi despre divorț.

Totuși cetim mai departe în evanghelie: „Atunci ei (Fariseii) îl întreabă: pentru ce dar Moise a rânduit să-i dea carte de despărțire (femeii) și să o lase? Iisus le răspunde: fiindcă Moise după învârtosarea inimii voastre v'a dat voie vouă să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa. Ci zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa — nu pentru desfrânare — și se va însura cu alta, precurvește: și cine s'a însurat cu cea lăsată precurvește“. (ibid XIX, 7-9).

Din aceste cuvinte divine se vede clar că Iisus Christos, răscumpărătorul neamului omenesc, legiuitorul nostru suveran și universal, admite egalitate deplină între cele două sexe, apoi stabilește caracterul de taină sau de sacrament al căsătoriei, precum și indisolubilitatea ei. Pentru necredință (adulter) soții se pot despărți dela pat și masă, dar nu pot încheia altă căsătorie. Dacă încheie precurvesc. Așa tâlcuiește învățătura Mântuitorului apostolul Pavel, zicând: „În privința celor ce mi-ați scris, e bine pentru om să nu se atingă de femeie. Dar, ca pază împotriva desfrânărilor, fiecare bărbat să-și aibă femeia lui și fiecare femeie să-și aibă bărbatul ei. Bărbatul datornic iubire să-i dea femeii, așașderea și femeia bărbatului. Femeia pe-al ei trup nu e stăpână, ci bărbatul; așașderea și bărbatul nu e stăpân pe trupul lui, ci femeia. Să nu vă lipsiți unul pe altul de datoria căsătorească, fără numai cu bună învoială până la o vreme,

ca să vă indeletniciți cu rugăciunea. Apoi să fiți iarăși împreună, ca să nu vă ispitească Satana, din pricina neînfrânării voastre. Aceasta o spun din îngăduință, nu din poruncă. Eu aș vrea ca toți oamenii să fie cum sânt eu insumi. Dar fiecare are dela Dumnezeu darul lui, unul așa, altul într'altfel. Celor ce sunt necăsătoriți și văduvelor le spun — bine este pentru ei să rămână ca și mine. Dacă, însă, nu pot să se înfrâneze: să se căsătorească. Fiindcă sunt căsătoriți, poruncesc-le — nu eu ci Domnul —: femeia de bărbat să nu se despartă. Iar dacă s'a despărțit, să rămână nemăritată, ori să se împace cu bărbatu-său; totașa bărbatul să nu-și lase nevasta... Legat ești cu femeie? Nu căuta desfacere. Deslegat ești de femeie? Nu căuta femeie. Dacă înă te vei însura, n'ai greșit. Și fecioara, dacă se va mărita, n'a greșit. Numai că unii ca aceștia vor avea suferință în trupul lor... Femeia este legată de lege atâta vreme, cât trăește bărbatu-său. Dacă bărbatul va muri, slobodă este să se mărite cu cine vrea, numai că întru Domnul“. (I. Cor. VII.)

În alt loc scrie așa: „Oare nu știți fraților — căci vorbesc unor cunoscători ai legii — că legea are putere asupra omului atâta timp, cât el e în viață? Căci femeia măritată e legată de bărbatu-său, prin lege, atâta cât el trăește; iar dacă a murit bărbatul, deslegată e de legea care o leagă de bărbat. Astfel dar, cât el e în viață, dacă se mărită cu alt bărbat, se va numi precurvară; iar dacă a murit bărbatul este slobodă de lege, ca să nu fie precurvară, măritându-se cu alt bărbat“. (Romani VII, 1-3.)

În aceste cuvinte, se cuprinde aproape întreagă învățătura creștină asupra căsătoriei: unitate, indisolubilitate, taină.

Aceeași e învățătura vârhovnicului Petru. El scrie: „Așașderea și voi, femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, așa încât chiar dacă sunt unii cari nu se pleacă Cuvântului, să fie căștigați fără vorbă, prin purtarea femeilor lor... Voi, bărbaților, de asemenea, trăiți înțelepțește cu femeile voastre ca fiind făpturi mai slabe și faceți-le parte de cinstea ca unora care, împreună cu voi, sunt moștenitoare darului vieții, așa încât rugăciunile voastre să nu fie împiedicate“. (I. Petru, III, 1 și 7.)

Astfel propovăduiește, potrivit cu învățătura Mântuitorului, corifeii apostolilor nu numai unitatea, indisolubilitatea și sfințenia căsătoriei, ci și egalitatea soților, chemarea sublimă a femeii ca soție și ca mamă. Contrar filosofiei lui Zenon, Apostolul proclamă: Nu mai este Iudeu nici Elin; nu mai este rob nici slobod; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți, întru Christos Iisus“. (Galateni III, 28.)

Concepția primilor creștini.

Pătruși de aceste învățături sfinte, cei dintâi creștini (Tertullianus) își numiau nevestele „surori iubite, scumpe împreună slujitoare în Domnul“ (soror carissima; dilectissima mihi in Domino conserva). Unde suntem, aici, dela declarațiile unui filosof ca Pythagoras, care spunea, că femeia, intunerecul și disordinea sunt dela cel Rău? Unde e tirănia celor ce înțelegeau să-și schimbe nevestele ca ghetele și ca rufele?

Deși, în concepția creștină, căsătoria e o stare mai puțin perfectă decât fecioria (stare ce o face pe femeie o-

biectul admirației tuturor), totuși ea nu e mai puțin sfântă, mai puțin curată, mai puțin morală, în care e pace, libertate, egalitate, ferocire. Căsătoria e sfântă, fiind o legătură voită de Dumnezeu; e surată, asemnându-se unirii lui Christos cu Biserica, după învățătura S. Pavel; morală, fiind stavilă puternică împotriva desfrâului; în ea e pace, fiindcă soții trebuie să-și rabde scăderile unul altuia; libertate, pentru că murind unul din soți celălalt, redobândește libertatea; egalitate, pentru că trebuie să facă totul fiecare din cei doi soți să mulțumească pe celălalt; ferocire, pentru că trebe să se iubească din tot sufletul, ne mai fiind de acum două ființe deosebite, ci una singură, un trup, cum zice Mântuitorul. Așa sunt isgonite din sanctuarul familiei creștine păcatele trupesti; așa se asigură viața și buna creștere a copiilor; așa e înlăturată tirania bărbatului; așa e reîntemeiată căsătoria, ca altă dată în paradis, în unitate, indisolubilitate și sfințenie.

Din evanghelie, din apostoli și din sfinții părinți, aceste principii sfinte au trecut în legislația civilă a împăratului Constantin cel Mare și a lui Justinian și, de acolo, în codul de legi al aproape tuturor țărilor și popoarelor creștine.

P. Ioan Georgescu.

IN FAȚA CRUCII.

În fața crucii Tale, Doamne, stăm astăzi cu inima zdrobită de durere, noi, cei mântuiți prin nespuse suferința Ta. Intotdeauna am căzut cu sdrobire lăuntrică înaintea jerfei Tale, dar niciodată săgeata Duhului Sfânt nu ne străpunge mai mult inima ca în această seară. Căci chipul crucii Tale, înfipt în mijlocul bisericii, ne duce cu o putere nefînchipuită la crucea Ta de pe Golgota.

Crucea Ta, care prin credință și prin iubire este și crucea noastră. Ingăduie-ne, O! Doamne, ca să ne revărsăm inima, în fața Crucii Tale!

Iată-ne, stăm în genuchi în fața ei și prin credință noi stăm chiar în fața răstignirii Tale. Și cum ar fi altfel, O! Doamne, cum *ar putea* fi altfel? Nu ai așezat Tu, oare, în Biserica Ta, ca o jertfă statornic sângerândă, sfânta împărtășanie? Și nu ești Tu, oare, Cel, care ne-ai asigurat prin dumnezeiescul Tău Cuvânt că *»acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi, spre iertarea păcatelor»* și că *»acesta este sângele Meu, al legământului celui nou, care se varsă pentru voi și pentru mulți, spre iertarea păcatelor?»* Și nu ești Tu, oare, Cel care ne-ai spus blând ca să luăm și să mâncăm și să bem din sângele Tău, în tot timpul vieții noastre? O! Doamne, iată că noi, astăzi, ne-am învrednicit de am mâncat trupul Tău și am băut sângele Tău, la sfânta liturghie. Și acum, se așează înaintea sufletului nostru chipul prea minunat și mic al jertfei Tale. O vedem desfășurându-se cu ochii închipurii luminate de credință, nu sub chipul ascuns și tainic al pâinii și

al vinului ci chiar așa cum s'a petrecut aievea, scaldată în sânge și muiată în dureri atunci pe lemnul blestemat, înfipt pe Golgota. Luminează-ne, O! Doamne! ca să privim cu toții, în toată splendoarea ei și în toată grozăvia jertfa Ta. Iată-ne, suntem niște pelerini pe drumul vieții, pelerini cari poposim astăzi, din rânduiala îndurării Tale, în fața Crucii. Ne uităm la Tine în spiritul nostru și Te privim cum suferi o suferință infinită pentru mântuirea noastră. Ne uităm la chipul Tău — la dumnezeiescul Tău chip — care prin frumusețea lui cerească atrăgea la sine cu o putere nebiruită sufletele copiilor și vai! nu mai vedem nimic din această frumusețe! Căci ea este acoperită cu totul de sângele pe care Ți-l scot spinii, înfipti în fruntea Ta și de toate umflăturile și ranele pe care Ți-le-au pricinuit cu o bucurie crudă vrăjmașii Tăi. Ochii Tăi! dumnezeieștii Tăi ochi, cari au dat lumina numai cu o privire la atâția întunecați, sunt acum închiși într'un chip ritmic din pricina morții care Te-a cuprins.

Divinul Tău cap, care s'a pleocat smerit, înaintea Tatălui, deatâtea ori în ceasul rugăciunii, acum stă aplecat, mort, însângerat și desfigurat de loviturile călăilor. Gura Ta e mută, nu mai poate rosti acum nici un cuvânt de învățatură pentru inima noastră, buzele Ți sunt arse de sete și amare de veninul pe care Ți l-au întins cei pe care i-ai iubit.

Mâinile Tale, cele care au binecuvântat pe atâți nenorociți, cele care au mângâiat atâtea creștete, cele care au săvârșit atâtea minuni, sunt acum străpunse de două cuie mari, pe lângă care se prelinge încet sângele Tău.

Și, picioarele Tale, cele care au umblat numai pe căile păcii și au dus numai bucuria în orice loc în care s-au oprit și ele sunt străpunse de alte două cuie, pe lângă care se prelinge același sânge sfânt. Și inima Ta Oh! inima Ta, bună, care a bătut cu putere pentru toate durerile lumii, acum stă deschisă de ascuțișul sulitei și își revărsă peste noi cuprinsul ei divin. Tot trupul Tău, O! dulcele meu Mântuitor, este numai o rană. Nu este nici un punct de pe întinderea Lui care să nu fi fost lovit și chinuit de vrăjmașii Tăi.

La picioarele crucii Tale stă maică Ta prea bună, ucenicul Tău iubit și femeile mironosițe, plângând cu lacrimi nesfârșite, îndurerată moartea Ta. Cerul s'a întunecat, soarele și-a ascuns chipul, pământul s'a cutremurat și mormintele s'au despiciat, toate suferind împreună cu Tine, pentru moartea Ta! Numai singuri vrăjmașii Tăi au rămas neschimbați și privind-Te batjocoritor pe Tine, Mielul lui Dumnezeu, Cel care ai ridicat asupra Ta păcatul întregii lumi și deci și pe al lor. Inimi impietrite și reoi, veniți de vedeți pe Mântuitorul vostru,

Cum, n'ați înțeles cine este El, Cel care S'a rugat dela înălțimea crucii pentru voi toți: » *Tată, iartă-i că nu știu ce fac!* «

Cum, nu vi s'a descoperit, nici în fața morții Lui, cât de grozav este păcatul care vă ține robii? Nu este El o icoană zguduitor de puternică a grozăviei care vă așteaptă pe fiecare din voi din partea dreptății lui Dumnezeu, pentru păcatul vostru?

Ah! nebuni și orbi! veniți măcar acum, sub picurii calzi ai crucii, ca să vi se trezească sufletul la înțelegerea mântuirii! Tu, O! Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, Cel fără de păcat, prea bun și atotputernic, ne-ai izbăvit pe noi, din moartea păcatului.

Mânia lui Dumnezeu, care trebuia să cadă peste noi păcătoșii și să ne dea moartea pe care o meritam, a căzut peste Tine, fratele nostru divin. Tu ai murit pentru fiecare din noi suferind chinurile morții, în locul fiecăruia din noi! O! iubire infinită, în fața căreia ne prosternăm și pe care pururi o adorăm ca pe Dumnezeul nostru fii binecuvântată din adâncul inimilor noastre!

Ia-ne în stăpânire vieța și călăuzește-ne pururi pașii în mijlocul lumii. Iisuse, prea dulce, victima noastră iubită, care nu Te-ai lăsat deloc biruit de noianul păcatelor noastre, primește-ne predarea noastră, pe care din nou și cu toată hotărârea Ți-o facem smeriți. O! Doamne, izbăvește-ne de toate legăturile păcatului care încă mai pot sălășlui în noi, cu știrea sau fără de știrea noastră.

Fii fulgerul care se coboară atotputernic din cer și sfarmă toată împotrivirea noastră pe care o mai avem și ia-ne deplin în stăpânire, dându-ne pacea Dumnezeule, ascultă-ne pe noi, copiii Tăi, cei cari suntem prosternați în aceasta seară, în fața crucii Fiului Tău — și izbăvește-ne de cel rău!

O! Doamne, noi gemem și suferim pe pământul acesta, arzând pururea de nemulțumire cu ceea ce suntem noi înaintea Ta. Căci, O! Doamne, uitându-ne la iubirea infinită cu care Tu ne-ai iubit pe noi jertfindu-ți fiul — nu putem să nu ne uităm cu adâncă durere și scârbă la pușinătatea iubirii cu care îți răspundem. Tu ne-ai iubit, jertfindu-ți Fiul și noi nu ne jertfim pentru Tine nici măcar vieța. — O! Sub lumina crucii, noi ne privim cu groază mulțimea păcatelor, pe care încă le mai săvârșim înaintea Ta — și ne cuprinde o teamă, ca nu cumva să fim pierduți pentru veșnicie. Nu ne lăsa, O! Doamne, ca să fim cuprinși și biruiți de această desnădejde! Săvârșește și în noi minunea, pe care ai săvârșit-o de atâtea ori în sfinții Tăi. Căci și Ei au fost, O! Doamne, întocmai ca și noi niște oameni slabi și păcătoși; dar Tu Te-ai îndurat de ei — și i-ai desrobii cu putere din robia morții și a păcatului lor, înviindu-i la o vieța sfântă și plăcută Ți-e. Cine a săvârșit, O! Doamne! această minune a învierii în ființa lor? Numai

priveliștea crucii Tale și a jertfei celei prea scumpe, pe care a săvârșit-o fiul Tău pentru mântuirea lor. Iată-ne, O! Doamne, că și noi acum ne așezăm în genunchi în fața acestei cruci, ne deschidem inima și Te rugăm:

Pătrunde, O! Doamne Iisuse Hristoase, în această inimă! Tu ești împăratul ei, Tu ești răscumpărătorul ei, Tu ești stăpânul ei! Pătrunde biruitor în cuprinsul ei întunecat și sărman, alungă dintr'ânsa toate legăturile cu păcatul, sfințește-o ca pe un potir, în care să sălășluiești tainic; dă-ne și nouă putere de Sus, ca să trăim cu adevărat în Tine și pentru Tine. Poruncește-ne, O! Iisuse, Tu, Cel care ești acum pentru noi viu și biruitor în ceruri și în altarul bisericii, ca să ne ridicăm și noi biruitori cu Tine deasupra morții păcatului și ajută-ne pururea ca să rămânem vii în Tine și pentru Tine. — Nu lăsa, O! Iisuse, ca să plece încă în lanțuri vremea dintre inimile care stau în fața Ta, în această seară! Nu lăsa ca să rămână biruitor Satan în niciuna din ele! Ci toți să ne întoarcem la casele noastre, întocmai ca Ioan și mironosițele iubite, oameni noi, oameni sfinți, prin nemărginită îndurarea Ta.

Și Tu, O! Maică prea bună, care ai primit de fiu — din mâna fiului Tău — pe ucenicul iubit, primește-ne și pe noi astăzi în sama și în grija Ta. Invrednicește-ne, ca să te iubim ca pe adevărată Maica noastră și să te luăm, fiecare din noi, în casa și în vieța noastră, iubindu-te ca pe Maica noastră și ascultându-te întotdeauna. Doamne, Dumnezeule, ascultă-ne în ceasul acesta și nu ne lăsa! Ai Tăi suntem și ai Tăi vrem să rămânem, până la sfârșitul vieții și până dincolo, în veșnicie. Căci Ție, O! Doamne, Ți-se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și 'n vecii vecilor. Amin!

Pr. Toma Chiricuță.

Din poveștile lui Tata Moșu

DOMNIȚA FLORILOR.

În vremea veche florile își aveau și ele zâna lor, căreia îi se zicea: Domnița Florilor. Domnița asta era o fată frumoasă, așa de frumoasă, că la soare te puteai uita, dar la ea ba. Își avea casele ei, adevărate palate, așezate între doi munți înalți de atingeau cerul cu vârful lor și care din poale și până în creasta vârfulor lor, erau îmbrăcați în iarbă verde. Între acești doi munți, într-o vale verde tot; atât de verde, mai verde chiar decât munții ce o adăposteau, se ridica palatul Domniței Florilor.

Valea aceea era o adevărată grădină, în care trăiau toate florile ce cresc pe pământ, de înveseliau pe zâna lor. Iar palatul Domniței se înălța drăguț printre flori. Palatul, de care vă spun, nu era mare, nu avea decât două caturi și șapte încăperi, un kiosk lucrat din lemn de chiparos și învăluit cu trestie de zahăr. Incăperile erau pardosite cu lemn de abanos, ori de nuc; pereții cu lemn de portocal și cu tavanele din lemn de trandafir, ori de nuc. În iatacul ei avea un pat de foi de trandafiri și numai crini împrejurul ei; cea în care își avea clovinul ei de zid era numai zambila; unde sta de odihnea era numai lămâiță; în sufragerie tot era din mărgăritărel. Mai avea, apoi, o bibliotecă cu cărți, scrise pe foi de narcis și legate în papură, iar cele două saloane, în care primea zinele și domnițele ce veneau pe la ea, unul era numai crisanteme, altul tiparose.

Domnița Florilor, cum se scula bea o ceașcă cu lapte de migdale, ce curgea dintr'un isvor ce izvora din muntele dela Apus și se scurgea într'o cismea de safir cu jgheaburi de aur. De mâncat nu mânca decât mierea, pe care i-o adunau din flori albinele ei și i-o puneau în fiecare zi într'un castron de aur cu urechile de diamant. Apa pe care o bea izvora dela muntele de Răsărit și se scurgea într'o cismea de rubin cu jgheaburi de argint, era apă de trandafir.

Ea își petrecea vremea culegând flori, ori ascultând la ciripitul privghetozelor, scatiilor și al canarilor ce sburau necontentit. Când voia să afle ce se mai petrece printre oameni, gaițele, mierlii și papagalii veneau să-i cânte, ori să-i vorbească tocmai ca oamenii.

Spusei, că albinele îi aduceau miere dulce și parfumată, ca să se hrănească. Mai trebuie să vă spun, că albinele acestea, ce locuiau în uleie de lemn de vișin o și păzeau, de nu cuteza nimeni să o supere, căci o apărau mai bine decât oricare oaste împărătească, fiind că nu degeaba era ea zâna florilor, din care se nutresc toate albinele din lume.

Mii și mii de ani a trăit liniștită Domnița Florilor, și ar mai trăi și azi, dacă nu ar fi fost odată împărat peste tot pământul un fecior tânăr și râvnitor la de toate.

Dacă a auzit Împăratul acesta, cât e de frumoasă Domnița Florilor, și-a pus numai decât în gând să o ia de soție și să o facă Împărăteasă a toată lumea. Zadarnic s'au ostenit sfetnicii lui ca să-l facă să-i mute gândul, că el a rămas tot în voia lui; în zadar i-au spus ei, că nu e dat omului muritor a se apropia de o zână, că el cu cât i-se spunea că voește lucru cu neputință, cu atât mai mult se înverșuna să le arate, că la el

tot e cu putință. Că Împăratul de care vă vorbesc eu, nu era numai mândru și plin de poftă, dar era și cam într'o ureche.

De aceea n'a ascultat de nimeni, și-a adunat oștile și a pornit la Domnița Florilor.

A mers, a mers, a mers și tot nu ajungea. În sfârșit într'o dimineață a zărit vârful munților celor doi, peste o lună de drum a zărit la amiază coperișul caselor Domniței și peste altă lună de spre seară, miros îmbătător de mii și mii de flori i-auzis, că ajunsese la capătul călătoriei sale. A scos sabia din teacă și a strigat oștenilor să se ia după el și să dea iureș în livadă.

N'a apucat însă să-și sfârșească Împăratul vorba, o sută de albine s'au pus pe calul lui și l-au înțepat de a căzut jos mort, trântind pe Împăratul, și odată cu el toți ostașii lui, pe cari alte mii de albini i-au înțepat, de i-a făcut tobă cu mușcăturile lor. De împărat nu s'au apropiat decât patru, două i-au umflat mâinile și două l-au înțepat la ochi, de nu mai putea să vadă.

Rușinat de cele ce pățise, a priceput că nu e chip să meargă înainte și a luat calea înapoi, pe jos, căci albinele uciseră toți caii și înțepaseră toți oștenii lui rău de se văitau și în gura mare blestemau pe cei ce i-au dus la bătaie cu o zână din povești.

După un an de orbăcăială pe drumuri, s'a întors Împăratul la ale sale. Boerii și sfetnicii lui s'au bucurat, că l-au văzut înapoi, căci lor le fusese teamă, că va și pieri într'un astfel de război.

Împăratul, cum era cam într'o ureche, nu și-a părăsit gândul și dacă a auzit pe un soldat spunând că numai Sfânta Luni ar fi putut învâța pe Împăratul, cum poate pătrunde la Domnița Florilor, și-a pus în cap să dea de Sfânta Luni.

Ba ca să o poată afla mai ușor și pentru ca Sfânta Luni să nu-l urmărească și să-i ceară bani mulți, că era și zgârcit Împăratul, și-a schimbat portul lui împărătesc. Imbrăcat în straie de lână groasă cu căciulă de piele de oaie în cap, a încălecat un cal de rând și p' aici și-e drumul.

Nu a descălecat până nu a intrat în satul în care stă Sfânta Luni. O muiere l-a îndreptat la sfânta Luni. A dat de o curte cu gardul dărâmat de vreme și sărăcie. Într'un bordei de pământ cu geamurile sparte, a găsit pe Sfânta Luni, stând pe o rogojină și depănând niște lână dintr'un sac. Neagră și uscățivă, cu părul mai mult negru și nu prea bătrână, Sfânta Luni e costelivă și-i place să vorbească. S'a bucurat, așa dar, văzând că întră la ea un așa flăcău, i-a dat un codru de pâine uscată și o ulică cu apă, ca să se întărească de după drum și apoi l'a întrebat: ce vrea dela dânsa.

Impăratul i-a pus doi bănuți de argint în palmă, și i-a povestit tot focul ce-l arde pe el.

Sfânta Luni a băgat banii sub pernă și a răspuns că ea nu are putere peste domni și împărați. L-a îndreptat la soru-sa, la Sfânta Miercuri.

— Și unde șade sora Sfinției Tale, a întrebat-o mândros de atâta drum de pomană, Impăratul.

— Departe maică, cale de trei zile, tocmai în Pădurea Neagră. Și să mai știi, că soru-mea nu e ca mine, ea nu primește bani de argint. De vrei să capeți un sfat dela ea, ai grije și să-i pui în palme galbeni de aur.

— Bine, bine! așa se face. Rămâi sănătoasă.

— Drum bun și să nu-ți uiți ce-ți spusei.

A încălecat apoi Impăratul și a pornit înainte la Sfânta Miercuri.

Pădurea în care stă Sfânta Miercuri îi zice Pădurea Neagră, pentru că e așa de bătrână și de deasă, încât nu pătrunde pic de lumină într'ânsa. Și nici într'o mie de ani nu ajungea Impăratul la Sfânta Miercuri, de nu i-se făcea pădurarului milă de el să-l ducă de mână acolo. Mai întâi, însă, l-a pus de a descălecat, l-a lăsat să-și lege calul de un stejar bătrân de ani și apoi cu o lampă într'o mână și ținând pe Impăratul de alta, a ajuns în dreptul căscioarei de bărnă, în care își petrece zilele Sfânta Miercuri.

Au găsit-o pe un scăunel, lucrând la ciorapi la lumina focului de pe vatră. Și tot la lumina asta Impăratul a putut cunoaște, că Sfânta Miercuri e mai bătrână, ca Sfânta Luni, că avea părul mai mult alb și purta ochelari la ochi.

Cum a intrat în căscioară, Impăratul și-a scos căciula și din chimirul dela brâu a scos doi galbeni de aur ruginiți și i-a pus în mână. Sfânta Miercuri i-a băgat în sân. Văzându-l așa de galanton, l-a poftit să stea pe un scăunel lângă dânsa, i-a dat să guste din azima, ce copsese sub spusă cu un păhărel de vin, și l-a întrebat ce foc îl apasă.

Impăratul a început tărășania, dar i-a tăiat vorba numai decât Sfânta Miercuri.

— Domnița Florilor, măiculiță, nu e fată de împărat cum crezi, ea e zână și eu n'am nici o putere pentru zâne. Sfat în treaba asta nu-ți poate da decât soru-mea, Sfânta Vineri. Du-te, maică, la ea.

— Unde șade Sfinția Sa? rogu-te să-mi spui, zice atunci Impăratul.

— Nu prea departe de aici. Pe pietroiul, pe care-l vezi în față, îi răspunde ea. Dar să mai știi una: soru-mea cât e de minunată, atât e și

de iubitoare de arginți. De ea nu te vei apropia cu una, cu două. Dacă vrei să-ți dea sfatul pe care-l dorești, să te duci cu mâinile pline de galbeni mari de aur.

Cum a eșit Impăratul din pădure, a văzut muntele cel pietros, în care locuște Sfânta Vineri. A încălecat pe cal și în două ceasuri a fost la poalele lui. Numai că Sfânta Vineri șade în vârful muntelui, și nici vorbă să poată sui roibul pe stâncile cele lunecoase.

Norocul lui a fost căprioara ce se sue în fiecare zi la Sfânta Vineri, de se lasă să-o mulgă; să știți, că Sfânta Vineri numai lapte de căprioară bea. A încălecat împăratul pe cerboaică și ținându-se bine de coarnele ei, a ajuns la peștera Sfintei Vineri, că sfânta Vineri într'o peșteră de piatră trăește, dar într'o peșteră îmbrăcată toată în scoarțe și velințe cari să-i ție de cald.

Pe un pat îmbrăcat în blocate între perini de păr de cal, ședea o babă bătrână cu părul de lână, fără dinți în gură și aproape oarbă, dar cu chip destul de impunător. Asta era Sfânta Vineri. Și așa cum era Impăratul a înțeles, că nu era destul să-și iea căciula înaintea ei, și i-a sărutat mâna. Apoi a vărsat un pumn de galbeni mari în pat.

Sfânta Vineri a adunat frumușel banii, i-a legat încetinel într'o batistă și a pus legătura sub saltea. Numai după ce a sfârșit toate acestea, s'a uitat la cel ce venise și l-a întrebat, cine e și de unde e?

Impăratul i-a spus că e un om dintr'un sat de lângă Pădurea Neagră.

— Dar din ce trăești acolo?

— Am livadă cu caiși.

— Adusu-mi-ai și mie caise?

— Ba!

— Apoi du-te de-mi adă.

Și Impăratul, dacă a văzut, că nu ese altfel la cale, s'a coborât din munte, a cumpărat cinci sute de caise, le-a pus într'un sac și cu sacul în spinare s'a suit înapoi la Sfânta Vineri.

— Dar majiun de caise mi-ai adus, l-a întrebat ea după asta.

— Ba!

— Du-te de-mi adă.

Și Impăratul pe vrute pe nevrute a trebuit să se ducă înapoi și să vie cu o puțină de majiun de caise în spinare.

N'a fost nici atât destul, căci a trebuit să se mai ducă de două ori în vale și să se întoarcă întâi cu o puțină de compot de caise în spinare și, în sfârșit, cu dulceață de caise.

(Sfârșitul în Nr-ul viitor.)

ALȚI UITAȚI.

Duosul articol al Păr. redactor închinat lui Gh. Pop de Băsești sub titlul *Un „om” uitat* mi-a adus aminte că ingratitudea dovedită față de memoria patriarhului Unirii, care cu cinstea bătrânelor sale neprihănite a prezidat și a binecuvântat acest act epocal, (1918), se mai constată, din nefericire, și în alte cazuri.

Amintesc din cele multe două :

1. *Alexandru Marghiloman* are, de bună seamă, merit nepieritor pentru unirea Basarabiei cu Patria Mamă. Cred că n'a fost o simplă coincidență, ci o înaltă favoare a sortii, că partizanul triplei alianțe a fost chemat, între toți oamenii noștri politici să prezideze armistițiului și să culeagă primul rod al întregirii noastre naționale prin alipirea provinciei dintre Nistru și Prut la trupul Moldovei. Era, anume, adânc încredințat că dintre țările românești subjugate cea dintâi care trebuie eliberată este Basarabia. Acolo i se părea că e teroarea cnutului mai deplină și conștiința națională mai adormită. S'a înșelat, firește. Dacă România intra în războiul mondial alături de puterile centrale și împotriva mării înțelegeri, avea soartea Bulgariei. A trebuit să plătim întâi mia și pe urmă suta; adică să ștergem întâi urmele robiei milenare ungurești și pe urmă a celei centenare muscălești. Această greșală autorul ei avea s'o ispășească cumplit prin desființarea sa politică. Totuși e o dovadă de ingratitude și de lașitate că, de câteori e vorba de unirea Basarabiei cu Țara Mamă, se suprimă numele bărbatului de Stat care a prezidat-o și care mai are și alte titluri la recunoștința noastră națională.

2. Dacă suprimarea numelui lui Al. Marghiloman din seria glorioasă a înfăptuitorilor unității noastre naționale, până la un punct, e explicabilă, — nu

putem înțelege nici de cum uitarea cu care e învăluit *Eugeniu Carada*. Deși n'a fost nimic în viață, nici deputat, nici senator, nici ministru, totuși era omul cel mai temut al țării; „pui din oltenescul leu”, cum ar zice Coșbuc. Regina Elisabeta a României l-a și proclamat omul cel mai puternic al neamului. Puterea lui se vădia nu în râvnirea și acordarea de averi și situații materiale pe care le disprețuia, deși a fost întemeietor și conducător prestigios al Băncii Naționale, ci în ajutoare și binefaceri desinteresate pentru alții. Dacă pe vremuri a fost împotriva lui Cuza și a Regelui Carol I aceasta s'a întâmplat, fiindcă i se părea că, prin prea multă prudență, ei împiedică înfăptuirea visului de aur al neamului. Neconținut s'a interesat de nevoile Românilor din Ardeal. Un publicist dela „Adevărul” socotia, la 700.000 lei sumele cu care el a ajutat mișcarea noastră națională. Bine scria despre el Ion Slavici: „Sunt din ce în ce mai puțini cei ce-și dau silință a cunoaște nevoile Românilor din Ungaria, mai puțin cei ce le înțeleg, și de tot puțini cei ce iau parte cu toată inima, la durerile izvorite din ele. *Eugeniu Carada* rămăsese cel dintâi dintre acești de tot puțini. Când nimeni nu mai asculta, el era atent; când toate inimile erau reci, a lui bătea cu căldură; când toate ușile erau închise, la el puteai să intri și nedumerit nu te lăsa să ieși”. Peste doi ani se împlinește centenarul nașterii sale. Fi-va nația, cel puțin atunci, mai recunoscătoare ?

Gândindu-ne la datorile de recunoștință ce avem față de atâția oameni mari ai noștri, uitați cu sau fără vină, ni se pare că nu cresc flori destule pe pământul țării noastre, pentru a le presăra, mereu proaspete și înviorătoare, pe mormintele lor.

Ion Ceparu.

Portrete sufletești

EMILIA POP n. MĂRCUȘ

Presidenta de onoare a Reuniunii Femeilor Rom. Sălăjene.

Din cuvântarea*) rostită la înmormântarea distinsei Octogenare ținută la 15 III. 934 în capela cimitirului din Cluj

Elena Dr. Aciu
presidenta Reun. Fem Rom. Săl.

Acum se ridică spre sfere de lumină o venerabilă Matroană, după ce a străbătut căile vieții cu atâta demnitate.

Când pleacă să-și ducă comoara virtuților alese Dătătorului de viață, se oprește aici în mijlocul nostru, între atâtea inimi încălzite de dragoste și recunoștință, pe cari le-a avut în dulce stăpânire... și cere să-i închidem și mai strâns amintirea Ei în sufletele noastre, apoi trece, se duce, se ridică spre plaiuri senine, unde a chemat-o Răsplătitorul sufletelor drepte.

Dragostea și regretul nostru o petrec.

În atmosfera rece din jurul acestui catafalc, în

*) Deși nu publicăm nici conferințe nici cuvântări ocazionale, deoarece nu sunt primite — de către cititoare — cu simpatie, de data aceasta, fiind vorba de un caz cu totul deosebit: trecerea la cele vecinice a Octogenarei Emilia Pop n. Mărcuș din Șimleu, facem excepție, fiind în credința că avem și asențimentul cititoarelor.

care zac osămintele scumpei defuncte, în inifinita jale se resimte o adiere caldă; căldura unei inimi și focul unui suflet curat, care mai mult de un jumătate veac a încălzit atâtea generații din scumpul ei Sălaj.

Privirile ce se'ndreaptă spre ființa-i de obște simpatizată, venerată, ne lămuresc dar, că în inimi în puternice accente se ridică stima, iubirea, recunoștința.

Mărturie a vremilor de demult, mărturie a evoluției Neamului nostru și, îndeosebi, a femeii române, distinsa Octogenară, Emilia Pop Mărcuș e ultima strălucire a unei generații idealiste până la romantism, a bunătații creștinești până la jertfirea de sine, a Româncei nobile, înflăcărate pentru tot ce e nobil, frumos și distins.

Dna Emilia Mărcuș este una din femeile de superioară cultură, cari „alături de bărbații lor, devin luptătoarele cauzei naționale și samână nădejdea unor vremi mai bune”, cari și-au cunoscut chemarea și au știut-o îmbrățișa cu toată căldura inimei.

A muncit cu o modestie puțin obicinuită. A apreciat oamenii după merite și calități. Cu inimă și suflet înzestrat cu nobile porniri, cu înțelegerea femeii superioare s'a știut încălzi de idei înalte. În relații sociale ea-și ducea poezia sufletului ei în locul ghimpilor.

Nici decepțiile unei vieți atinse de multe lovituri ale sortii, nici soartea solitară, nici lungimea vieții oneste și pline de sacrificii, nimic n'a putut stinge lumina strălucită a inimei sale, iubirea caldă a sufletului său

pentru neam, pentru biserică, pentru artă și literatură, ce ca un inger păzitor i-a urmărit pașii până la moarte. Modestă era, dar plină de demnitate. Ultima mângâiere i-a fost fiul său adoptiv Grațian, la care ținea atât de mult și... duioasele ei poezioare și compoziții muzicale, flori nepretențioase răsărite din cel mai nobil suflet, din inima cea mai gingașă de femeie română.

Prin depărtarea ei, societatea pierde un suflet distins, o inimă sinceră, care cuprindea cu iubire pe toți aceia în cari observa semne de bine.

Pierde Sălajul una dintre figurile venerate, simpatizate. În amintirea tuturor, cari am stimat-o și am iubit-o, va rămânea ca pildă de muncă, de modestie și abnegațiune, precum și de demnitate.

O regretă Reuniunea Fem. Rom. Sălăjene, căci Emilia Pop Mărcuș este una din pleiada Matroanelor distinse, din a căror dragoste de neam și altruism superior a luat primul avânt aceasta Societate de Femei. Au trecut cinci decenii decând, alături de Marea și prima Presidentă a ei: Clara dr. Maniu de pie memorie, cu gând luminos de premenire națională ridică drapelul muncii ideale și l-au purtat cu atâta spirit și energie de au făcut să se ridice superbă și îndrăzneată mândria națională, dar și demnitatea și mândria femeii. Această Societate a îndeplinit un rol în acel colțisor de țară, pe acele vremuri vitrige, când spiritul străin, dușman, stătea la pândă să înghită și nimicească chiar și pornirile sfinte. Cu credință vie și speranță tare au știut promova cultura națională.

Dumnezeu i-a încoronat faptele cu mândria supremă a inimei de Româncă, a lăsat să-și vază neamul înălțat la glorie, Patria la mărire. Acest gând i-a înșeninat restul vieții și, până la ultima licărire, un singur dor a purtat, cel al consolidării sufleteste; — gând luminos, unic mântuitor, pe care a dorit să-l știe ca o imperioasă poruncă în sufletul tuturor.

După ce timp de 10 ani a prezidat Reuniunea, ne-a rămas presidentă de onoare manifestând în tot timpul cel mai viu interes față de toate acțiunile ei. În cadrele acestei Reuniunii și-a lăsat un trainic monument, care-i va perpetua numele mai lungă vreme de cât slovele de aur săpate în marmoră. Din jertfe imense a pus inițiativa fondului „Emilia Pop Mărcuș” pentru premiarea celor mai bineîngrijii copii dela Țară. Și acest gest denotă dragostea ei față de cei mici și slabi.

Sălajul eră mândru de ea și vine s'o ceară pentru veșnicie la sânul său, să-și doarmă lângă soful său iubit — somnul liniștei eterne.

Iubita noastră Presidentă de Onoare!

Reuniunea Femeilor Române Sălăjene, prin graiul meu îți aduce omagii, împodobindu-ți cu flori ultima cale. Și cu noi tainic ușurel se apropie rând pe rând atâtea suflete, pe cari le-ai consolată, luminat, întărit. Cu infinită evlavie și devotament îți sărută mâna binefăcătoare, dăruindu-ți rugăciuni și flori și lacrimi multe. La despărțire îți închinăm dorul nostru de a servi aceleași idealuri și-ți facem solemnă făgăduință, că scumpii talanți lăsați nouă moștenire, îi vom spori după cerințele noilor vremuri.

Adio iubită Leliță Emilia! Icoana Ta rămasă nouă din vremuri străbune, nobile, eroice, ne va călăuzi pe căile binelui.

Să-ți strălucească lumina vecinică a celor drepti!

Rugați-vă și lucrați pentru răspândirea revistei

FLORI DE CRIN.

ÎNVIEREA ȘI NOI.

Isus, Omul-Dumnezeu, a înviat. Prin învierea lui, El a vrut să dea nădejde și ietare nu numai călăilor Săi, ci și nouă, desnădăduiților și păcătoșilor secolului îndepărtat, care după nouăsprezece sute de ani dela moartea și învierea lui nu știm, de ce suntem creați și cum trebuie să trăim. El a voit să ne arate că a uitat biciul și coroana de spini, ocară și sudălmile, crucea și răstignirea, oțetul și fierea; trădarea lui Iuda, lașitatea lui Petru, slăbiciunea lui Pilat, mai dureroase decât însăși moartea de pe cruce. În bunătatea nemărginită figura Sa radiază lumină, pace, fericire și iubire.

Dar după cum culmea suferințelor, ajunsă de Omul nu ne-a impresionat, după cum chipul îndurerat al lui Dumnezeu n'a deșteptat nici un regret pentru păcatete noastre, ucigătoare de Dumnezeu; și, sufletele noastre au rămas înpietrite în indiferentismul lor egoist, — așa nici figura luminoasă și triumfătoare a Inviatului nu ne trezește emoții. Noi suntem așa de lipiți de noroiul pământului, că nu ne putem ridica nici privirea, să-l salutăm pe Acela care a învins moartea.

Deci ar trebui să-l rugăm, pe Isus, să rămână între noi. Haina lui albă ca zăpada să acopere hidosul aspect al lumii, lumina lui să ne lumineze mințile rătăcite, pacea lui să ne umple sufletele neliniștite și să gonească fantomele urei, mizeriei și ale egoismului. Căci e întunec și frig în jurul nostru! Ar trebui, cu învățăceii care mergeau spre Emaus, să-l rugăm pe Mântuitorul popoarelor: „Rămâi cu noi, căci către seară este și s'a plecat ziua“.

Dr. Irina Berinde.

„LA PAȘTI“ de Gh. Coșbuc.

Printre numeroasele tablouri în care ne-a zugrăvit natura dela țară, Gh. Coșbuc, „poetul țărănimii“, ne-a lăsat și un admirabil pastel, intitulat „La Paști“.

În această poezie, el ne înfățișează priveliștea plină de măreție, pe care o are un sat, de Paști.

Și cât de plăcut știe poetul să ne redea cadrul senin al primăverii, în aceste zile de bucurie!

Sălciile au înflorit, soarele roșu încălzește atât de blând, iar văzduhul răsună de corul păsărelelor care s'au reîntors la noi. În întreaga natură, îmbrăcată în haine de sărbătoare, e o frumusețe plină de evlavie.

*E pace 'n cer și pe pământ;
Răsuflul cald al primăverii
Adus-a zilele 'nvierii.*

E atâta fericire în sat! Sufletele tuturor sunt stăpânite de bucuria învierii Domnului. În văzduh plutește numai dragoste, speranță și credință.

*Și pomii frunțile-și scoboară,
Că duhul sfânt prin aer sboară.*

Numeroși credincioși urcă spre bisericuța din deal, care în aceste zile e plină de lumină și de lume. Cu inimile pline de o cucernică mulțumire, merg tăcuți și se întâmpină cu tradiționalele cuvinte „Cristos a înviat“.

*Biserica pe deal, mai sus,
E plină astăzi de lumină
Că 'ntreaga lume este plină
De-acelaș gând, din cer adus.*

Toată lumea este dusă la biserică. Satul este stăpânit de o deplină liniște. Doar vântul bate încet, ducând în văi depărtate „cântarea în stihuri repetate din altar” precum și sunetele clopotelor care „râd a drag și plâng a jale”.

În fața acestui minunat tablou de primăvară și de sărbătoare, poetul își simte sufletul surprins de un adânc sentiment de viață nouă, de frăgezime și de primenire și exclamă fericit:

*In fapta noastră ne e soarta
Și viața este tot, nu moartea.*

Dar bucuria sa sufletească nu durează până la sfârșitul poeziei. Deodată, tabloul se întunecă, căci aspectul satului atât de frumos zugrăvit, readuce în mintea poetului icoana locului în care s'a născut. Cu imaginația sa bogată, el vede pe mama lui, care negreșit, mai ales în aceste zile de bucurie creștinească, își simte sufletul și mai împovărat de dorul și dragul copilului ei înstrăinat.

*Ah, iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micilor copile!
Eu știu că și 'n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit!
La zâmbet cerul azi ne cheamă.
Sunt Paștele! Nu plânge mamă!*

Și astfel, pastelul „La Paști”, se sfârșește într-o atmosferă apăsătoare, în care, într'un cadru senin și fericit, poetul își unește durerea cu a mamei sale.

Poezia aceasta conține un adevărat cântec de iubire, căci în ea găsim vibrând puternic sentimentul dragostei pentru aceea care i-a dat viața.

Versurile pastelului atât de naturale și de cizelate, ne arată pe „desrădăcinatul”, căruia nu-i este îngăduit să-și vadă ființele iubite, în zile așa de mari și de sfinte.

„La Paști” este un minunat tablou plastic-concret, în care simțirile poetului sunt intrupate cu o rară putere sugestivă, iar imaginile cele mai vii și mai scilpitoare sunt imbinat într'un ritm armonios.

Sorica Vlădescu.

APEL

PENTRU EXERCITII SPIRITULE FEMININE.

În năvala ocupațiilor și grijilor trecătoare se slăbesc și cele mai dârze hotăriri creștinești, se întunecă și sublimul ideal, al vieții, mântuirea sufletului.

Într'adevăr. Unde ne sunt rezultatele propunerilor de a face să triumfeze în noi înșine spiritul cu viața lui superioară? Desăvârșirea creștinească: la care trebuie să ajungem din porunca Mântuitorului: „Fiți desăvârșiți...”, își are cel puțin fundamentul pus în inima noastră? Care sunt roadele răscumpărării în noi?

Mai ales acum, când trăim ultimele zile ale Anului Sfânt promulgat tocmai pentru a ne împărtăși de belșugul darurilor mântuirii, aceste întrebări cer și mai stăruitor un răspuns.

Pentru a-l putea da sigur și hotărît avem nevoie de reculegere, avem nevoie de rugăciune.

Exerciții, spirituale sunt tocmai acele deprinderi

sufletești, cari ne ușurează reculegerea ținându-ne de parte de ocupațiile de toate zilele, iar prin rugăciuni stăruitoare, prin meditațiuni adânci ne dau puțința să aflăm *lumina cea adevărată* la scilpirea căreia ne vom cunoaște pe noi înșine și, stabilită astfel baza oricărei activități sufletești, ușor ne va fi să ne avântăm, cu tot curajul, la înfăptuirea Anului cel nou în noi.

Indemnăm așa, dar, pe toate Doamnele și Domnișoarele române unite să ia parte la *seria de Exerciții Spirituale* ce le organizează „Reuniunea Mariană” în zilele de 12, 13, 14 Aprilie, din săptămâna luminată, în Mănăstirea Surorilor Sociale din Oradea, Str. Crișan Nr. 2.

Ne prezentăm Miercuri, 11 Apr. ora (5) 17 d. m.

Costul întreținerii e de 60 Lei pe zi,

Cererile de înscriere să se adreseze Episcopiei române unite din Oradea, Piața Unirii Nr. 3.

Reuniunea Mariană din Oradea.

PUTEREA INVIERII

„Ca să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și împărtășirea patimilor Lui, inchipuindu-mă cu moartea Lui”. (Filipeni, III. 10.)

Ce frumoasă e ziua de Paști! Ea trebuie să ne umple de bucurie și de mulțumire. Ba este chiar necesar, ca bucuria și mulțumirea noastră să fie atât de mare, încât să atragă și pe acei, cari nu cred încă în Învierea Celui crucificat. Dacă bucuria și mulțumirea trebuie să ne umple sufletele și să ne înduioșeze inimile, necesitatea spirituală provine de acolo că: *Învierea lui Hristos ne vorbește de putere.*

Adevărata putere, și anume: puterea morală, e una dintre puterile cari ne lipsesc mai mult în timpul prezent. Căci avem numeroși bărbați erudiți, lucrători versați în variate meserii, sunt însă foarte puțini *cei tari* între aceștia. Se găsesc tineri suficient de viguroși în jocuri olympice, viețuind însă departe de cultul divin duminecal, ceea ce nicidecum nu înseamnă că doar ar fi tari și din punct de vedere moral. Proba cea mai evidentă a debilității oamenilor din epoca modernă este slăbiciunea lor etică, deoarece li-e teamă de a nu deveni răi în sens epocal, adică de a nu se face ridicoli, ascultând atent de ceea ce le spune cugetul lor de creștini...

Ziua de Paști ne mai amintește, apoi și de *învingere*, iar cel care a cercat-o, sfântul apostol Pavel, după ce a fost preschimbat cu al ei concurs, era pe cale să convertească toată lumea — dânsul, căci el, inamicul de altădată, în Mâna lui Hristos, ajunsese cea mai bună unealtă.

Putem să declarăm exact, că ziua de Paști ne relevă și o *putere vitală*, fiindcă Cel ce era mort, acum e viu — și așa-l din eternitate și până'n eternitate. Piatra de pe mormântul Lui a fost prăvălită de îngerul Său, iar El a ieșit triumfător asupra morții, iadului, cât și asupra tuturor pizmașilor Lui. Corpul Său plin de răni și neinsuflețit până mai adineaori și-a obținut din nou viața, a cărui mărturie o avem verificată cert în Sfânta Scriptură. Dar fiind mulți inși, cari nu cred acest eveniment fenomenal, vă rog, ca să binevoiți a mai intui următoarea comparație în meritul cauzei:

Iarna, când vedem câmpiile acoperite cu pelevina de zăpadă, pomii despoiați de podoaba lor înveselitoare, par că involuntar ne vine întrebarea: Cum poate să fie învinsă această moarte neindurată, și ce forță va să fie în stare a opera această minune de renaștere, de înviere? Noi însă știm cu toții că această energie este ascunsă în însăș Natura, care pare moartă. Invierea primăverii are posibilitate la binefăcătoarele raze solare; se întâmplă, deci, minunea: *vieța învingând moartea!*

Când ne aflăm în fața cadavrului neînsuflețit al unei ființe scumpe acoperit calm de penibila tăcere a morții mute, privind la acei ochi, cari nu mai văd, la acele urechi cari nu mai aud, la acele mâini cari nu mai strâng pe ale noastre, la acea gură care nu ne mai răspunde: ne întrebăm iarăși — cum are să învieze acel cadavru? La un moment dat, în adevăr se pare, că moartea-i mai puternică și, din această crâncenă luptă vieța n'are să iasă triumfătoare. Ei bine! În Isus Hristos există etern atâta vigoare de înviere, încât să ne facă creduli și să ne asigure despre învingerea iubitorilor noștri răposați asupra morții, dacă — bine înțeles — ei au adormit în Domnul. Iată deci cum și numai ideea acestei sublime împrejurări ne umple de veselie, de mulțumire, când ne aducem aminte și medităm creștinește despre moarte, căci uniți fiind cu Isus Hristos prin credință, speranță și iubire: vom cunoaște și noi, la rândul nostru, puterea învierii. Doar El, însuși răscumpărătorul a zis: „*Eu sunt lumina lumii, cel ce urmează Mie, nu va umbla întru întunec, ci va avea lumina vieții*”. (Ioan VIII. 12). „*Eu sunt calea, adevărul și vieța; nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin Mine*.” (Ioan: XIV. 6). „*Și aceasta este voia Celui ce M'a trimis pe mine, ca tot cine vede pe Fiul și crede întru El, să aibă vieța veșnică; și Eu îl voi învia pe El în ziua cea de apoi*.” (Ioan: VI. 40). Nu se poate, deci, întâmpla ca să rămânem în mormânt, dacă ne-am înmormântat cu Ființa, care posedă atâta putere asupra morții! Iar dacă este așa, și așa este Hristos, cum să nu ne îmbucurăm, cum să nu fim plini de recreatoarea liniște sufletească în această zi superbă!?

Ca să fim însă cu toată siguranța părtași ai acestei Învieri avem de îndeplinit o importantă condiție, și anume: să luăm parte activă în suferințele Răscumpărătorului nostru Isus Hristos, necăutând în nimic a ne abate dela ele sub nici un pretext. Suferința și moartea noastră au să se întâmple înaintea Învierii învingătoare. Este absolut adevărat cumcă, numai în proporția prin care trecem la moarte, luăm parte în Invierea Răscumpărătorului. Adecă a muri față de noi înșine, ni-e o datorie creștinească ce trebuie s'o împlinim nu o singură dată — la moartea noastră numai, ci în toate zilele vieții noastre hărăzite. Cu alte cuvinte, datorie impusă avem, ca în toate momentele noastre vitale, uniți fiind cu Domnul, să ne lepădăm cu abstenență de propria voință, de exagerata încredere în noi înșine, căci Hristos numai așa ne poate dărui puterea învierii Lui. Iar ca să putem cunoaște și obține puterea învierii Lui, în meritul îndreptării, trebuie să recunoaștem debilitatea noastră.

În fine, dacă dorim și voim să fim aievea martorii adevărați ai Învierii lui Iisus Hristos, este absolut necesar să arătăm și lumii iubirea ce o avem către El. Nu-i de ajuns să credem numai sau să

admitem rațional Invierea Lui, deoarece atât nu mult ne-ar folosi: neputând capacita vreodată pe alții să creadă identic cu noi, nu ne-am executat îndatorirea, n'au satisfăcut cerinței creștine. Ci trebuie să credem cu întreaga ființă, cu toate aptitudinile posedate, devenind așa de intimi cu El, încât să ne însușim vieța Lui. Dacă suntem severi din fire, doriți de conflict și ceartă, considerând numai pur interesele noastre necruțând pe alții, atunci, nefiind în puterea Domnului, pierdem valoarea eternă a învierii Lui. Să luăm aminte, deci!

Pr. T. Dr. Potcaș.

OUĂLE ROȘII...

— Legendă. —

Intre miile de oameni, cari formau cortegiul funebru al celor cari 'l petreceau la locul de pierzare, — pe acel „făcător de rele“, cum îl considerau, pe Isus, legiuitorii Jidovilor, pe acel „turburător de popor“, cum îi ziceau farizeii, pe acel „amăgitor de oameni“, cum îl numiau cărturarii, — erau și femei curate și vergure evlavioase foarte multe; aproape toate cu inimi miloase față de Dumnezeu-Omul. Intre aceste, cu deosebire două fete bune, Agapia și Frăsina, din 2 satelețe de lângă Ierusalim, cari ambele se întreceau una pe alta în a iubi pe Nazarineanul și cari aproape zilnic (ducând de ale mâncării la Ierusalim, spre vânzare), după ce l'au auzit pe Isus învățând și predicând, anume îl căutau ca să-i asculte cuvântul... Și acum l-au văzut pe Isus-Învățătorul cum l-au scuipat, batjocorit, îmbrăcat cu haine de rușine, încununat cu cunună de spini, ducându-și crucea cea grea. Văzut-au scena care singură le-a înviorat și pe ele puțin, când Veronica, aceasta femeie de frunte și nobilă și-a întins năframa și a șters, cu multă milă, sudorile mestecate cu sânge, de pe fruntea senină și fața palidă, dar atât de dulce, a Mântuitorului. Văzut-au și scena zguduitoare, când Maica Sfântă întâlnindu-se cu Fiul ei Sfânt și-a așezat capul pe pieptul lui dumnezeesc, iar Fiul și El și-a plecat capul pe umărul Maicei Sale, dar călăii, zmulgându-o de pe pieptul lui, l-au lovit și silit să 'și ducă crucea mai departe... De față au fost și când Isus, sub sarcina cea grea a crucei, de trei ori a căzut, iar soldații, lovindu-l fără milă, din nou l-au silit să 'și ducă crucea grea. Și, de asemenea au mai fost de față ambele, la scena atât de dureroasă, când tragedia fără seamăn, a Dumnezeului-om se apropia de sfârșit. Au auzit cu urechile, când Isus, restignit fiind pe cruce, de șase ori și-a deschis gura, și când, a șaptea oară a zis „Părinte, în mâinile Tale îmi dau sufletul meu“ și, s'au cutremurat în întreaga lor ființă, când soarele s'a întunecat, pământul s'a cutremurat, mormintele s'au deschis și morții au înviiat; atunci, când „Isus plecându-și capul și-a dat sufletul“. Apoi și ele, cu mulți alții, în frunte cu Corneliu sutașul, cari au văzut priveliștea aceasta înfiorătoare, scârbite și ele de răutatea oamenilor, îngrozite, cu frică și-au luat drumul spre casă în satelē lor ca, tremurând, să spună tuturor cele văzute și auzite...

*

Duminecă dis de dimineața, Agapia, neputând dormi în cele 2 nopți aproape nimic, s'a luat cu o corfă mare pe cap și cu cele două mai mici, în mâini, pline toate 3 cu lapte, zământână, unt, brânză, pu

și mai ales ouă, s'a luat spre Ierusalim. Pe când ajunse acolo, Ierusalimul fierbea. Acum nu de urletele sălbatice ale miilor de oameni cari strigau Joi noaptea spre Vineri... „e dator să moară, că s'a făcut pe sine fiul lui Dumnezeu...” nu de urletele hienelor dornice de carne, nu de cele ale tigrilor însătoșați după sângele „Mielului nevinovat” ci de cuvintele salutului de nemărginită bucurie a triumfului: „A înviat Hristos!... Hristos a înviat!... cu adevărat?... Adevărat, că a înviat... Adevărat a înviat...” Abia așteaptă, ba se grăbește, să 'și vândă cele ce-a adus spre vânzare, ca radioasă în întreaga ei ființă și cu bucurie nemărginită să alerge în spre casă, să spună tuturor, cu cine se întâlnește: „A înviat Hristos!... Hristos a înviat!... adevărat... adevărat c'a înviat...” Grăbită, cum era Agapia, nici nu observă pe Frasina, care acuma și ea se grăbia, că a cam întârziat... nu observă, nu vede, n'auzi, cum Frasina, încă de departe îi strigă „ce-i cu tine Gapia? Ce ești atât de zăpăcită, dar totodată și atât de senină? ... Intr'un târziu, când acuma era aproape să se lovească de ea, îi spuse: „A înviat, a înviat...” „Cine?... Cine a înviat?... A înviat Hristos... Hristos a înviat... Cine, tu?... Nazarineanul!... Profetul!... Invățătorul!... Isus!... răspunde Agapia fugind spre satul ei. — „Până-i lumea!...” răspunde Frasina. „Nu-i cu puțință... așa bătut... sângerând din mii de rane... nu se poate... nu se poate... nu-i cu puțință” și mai zice acuma grăbindu-și tot mai mult pașii spre cetatea Ierusalimului... „nu se poate... nu... nici odată, nu...” iar așa, în treacăt mai adăogă: când ouăle acestea din corfa de pe capul meu vor fi roșii, atunci voi crede... nu se poate... nu se poate... nu...

Ajunge în oraș... Ce-ai în corfa de pe cap? Oue. Câte?... Peste 80. Cum le dai?... Fac târgul... Să le vād... Le desvălește... E aproape să leșine de spaimă... ouăle, până întru unul, toate, roșii, frumoase... roșii... roșii...

De aici, se zice, este obiceiul ca să roșim ouă la Paști.

Păr. Antoniu Bălibanu.

INVIEREA

Cătă moarte în jurul nostru!...

Mai întâi moartea trupească. Ne cutremurăm, când vedem pe semenii noștri „mutându-se” dintre noi, pe rând, unul câte unul, în timp de pace, dar mai ales în timp de război; când moartea seceră cu duiusmul, cu miile și milioanele, tot vieți tinere. Cu adevărat ne vorbește realitatea: și ție-ți va veni rândul... Cât de greu ne împăcăm cu soarta: să ne ascundem sub pământ, în mormântul rece!

Apoi moartea sufletească. Moarte vecinică! Despărțirea pentru totdeauna de către Creatorul și dă-tătorul de viață! Indepărtare ireparabilă de către singura adevărată fericire, de către Dumnezeu! Păcatul original și păcatele personale neiertate acest sfârșit îl aduc. Nu este scăpare prin noi înșine, nici din moartea trupească, nici din moartea sufletească, Măcarcă firea noastră tinde spre viață.

Ființa noastră întreagă luptă, să mențină, să continue viața. Cere, pretinde, luptă să nu piară, să cucerească viața neschimbată, neîntreruptă. Ne stăpânește o convingere tainică, că viața este nesfâr-

șită; dar ne zbatem văzând că moartea ne așteaptă. ne pândește, ne birue. Ar trebui să desnădăduim, dacă nu am avea pe Isus cel înviat din morți.

Nu avem altă mângâiere; nu avem alta speranță: decât pe Isus cel ce a ieșit azi iarăși viu din mormânt. Și el a murit; și el a fost înmormântat. Dar El, „Vieța” a biruit moartea; și pe cea tru-pească și pe cea sufletească. Moartea nu e vecinică: nici cea trupească, pentru cei ce se întorc la El, pen-tru cei ce „lucrează până este lumină, până nu vine întunerecul, noaptea”. El a înviat din morți, făcân-du-se începătura învierii noastre. Viața este veci-nică: atât cea trupească, cât și cea sufletească, și se împărtășesc de ea, de cea vecinică, cei ce s-au știut uni cu El, iubindu-l și urmându-l în modul de vie-ța de viațuire.

Unica, dar singura noastră mângâiere este că, cu El murim, cu El ne înmormântăm, ca iarăși cu El să înviem. Pe Isus îl putem avea cu noi când murim; îl putem avea cu noi când ne vor pune sub glia de pământ. Și atunci exclamăm cu S. Ioan Gură de aur: „Unde-ți este, moarte, acul? Unde-ți este, iadule, învingerea?...”

Isus n'a murit sufletește niciodată, ci neîncetat, a fost viu. Ca să putem învia cu el și trupește, nu „spre învierea osândirei”, ci spre învierea vieții”, trebuie să reînviem mai întâi sufletește, tot cu aju-torul grației câștigate de El și să rămânem întru El”.

...Te slăvim Isuse, din tot sufletul nostru, în ziua învierii Tale. Ne prindem cu amândouă mâinile, de pulpana hainei Tale: nu ne lăsa singuri în moarte și în mormânt; înviază-ne și pe noi: ia-ne cu Tine!...

Prof. Cornel Andrea.

SUNT NOUĂSPREZECE VEACURI...

Sunt împlinite nouăsprezece veacuri de când blândul Profet din Nazaret, cu capul descoperit și fața arsă de razele fierbinți ale soarelui Palestinei, cutreeră în lung și 'n lat pământul Iudeii și al Gali-leii, predicând tuturor „împărăția lui Dumnezeu”. Programul Său și l-a anunțat lumii încă prin glasul melodios al îngerilor, cu ocazia sfinteii Sale Nașteri, în peștera scundă de lângă orașelul Betleem: „Mărire lui Dumnezeu, pace pe pământ și între oameni bună invoire” (Luca 2, 14). Misiunea Sa cerească și-a do-vedit-o în tot decursul vieții pământești, întărindu-și cuvintele Sale dumnezeiești cu „semne și minuni”. Ba, mai mult! Și-a dat chiar vieța pentru ea, răs-cumpărându-ne, astfel, și pe noi din robia diavolului, în care am căzut prin călcarea poruncii lui Dumnezeu de către protopărinții noștri, Adam și Eva. Misiunea Sa cerească, însă, nu putea să se sfârșiască odată cu Înălțarea Sa la cer, ci trebuia să continue până la sfârșitul veacurilor, după cum însuși o anunțase aceasta, zicând ascultătorilor Săi și, prin ei, lumii întregi, că: „Adevăr grăesc vouă: cerul și pământul vor trece, însă cuvintele mele nu vor trece”; „învățătura mea va trăi în veci”...

Pentru continuarea oficiului Său de conducător, preot și învățător, — fiind învățătura Sa veșnică, — și-a ales, apoi la început doisprezece apostoli sau învățăcei, cărora le-a concretizat învățătura Sa, spre a

o păstră intangibilă și spre a luptă, mai departe, pentru realizarea programului Său divin: „*Mărire lui Dumnezeu, pace pe pământ și între oameni bună învoire*“...

Dintre toți apostolii, însă, pe unul l-a instituit de superior peste ceilalți, căci Biserica Sa fiind societate perfectă, trebuia să întrunească toate condițiile unei adevărate societăți. Dar, deoarece nu ne putem închipui o societate perfectă fără de conducător și știind-o aceasta Isus, — Dumnezeu fiind, — trebuia să-și lase un urmaș, care să-L reprezinte, pe pământ, în conducerea Bisericii Sale, — să o conducă, în numele Său, — să fie un singur conducător suprem...

Și, Isus — în înțelepciunea Sa dumnezească, — a crezut de bine să-l aleagă spre acest scop, pe umilul fiu al lui Iona, pescarul Chefa — apostolul Petru...

La cina cea de taină, când Isus mai avea numai câteva ceasuri până să fie judecat din partea săboului jidovesc și-a lui Pilat, și cununa de spini să împodobască Trupul Său restignit „*cu cei fărădelege*“ pe lemnul de ocară, lemnul Crucii, — care de-atunci a devenit semnul cel mai de cinste și cel mai iubit

de toți creștinii, — zic, la Cina de pe urmă, când Isus ținea să fie, pentru ultima dată, împreună cu cei doisprezece învățăcei ai Săi, și imediat după instituirea sfintei Taine a Altarului, — le descopere apostolilor Săi, și'n special, lui Petru, unul din secretele divine: „*V'a cerut satana pe voi, să vă cearnă ca grâu; dar eu m'am rugat pentru tine (Petre), să nu scază credința ta: și tu... (când va fi de lipsă)... întărește pe frații tăi*“... (Marcu 22, 31—32).

Ce scenă mișcătoare! Isus avea să fie restignit și nu peste mult avea să părăsească această „*vală a plângerii*“, spre a-și relua iarăși locul, la dreapta Tatălui Său, în împărăția cerească, și-acum își adună, ca un tată, pe patul morții, fiii săi, — învățăceii — în jurul Său, și își ia adio dela ei, mângâindu-i, și iucredințându-i pe toți sf-lui Petru, — pentru care El însuși s'a rugat Părintelui Său ceresc, — să-i îngrijască mai departe cu aceeași dragoste și grije păstorească, pentru ca, apoi, cu toții împreună, să ducă la îndeplinire mult dorita: „*Mărire lui Dumnezeu, pacea pe pământ și între oameni bunăînvoire*“...

Valeriu Gregoriu Sima.

PAȘTILE ÎN MARAMURĂȘ.

Maramurășul voevodal, pe lângă toată obida și sărăcia care-l apasă, este fără îndoială, un ținut pitoresc. Năvala neîncetată a elementelor de obârșie streină, n'a putut — oricâtă stăruință diabolică s'a depus — să-și altereze sufletul românesc. Bărbatul moroșan, cu cămașă scurtă, opinci, gubă și căciula de miel, a rămas același: un vrednic urmaș daco-roman. Femeia la fel: O autentică făptură valahă, păstrătoare credincioasă a datinelor și credințelor strămoșești. Ceea ce a fost „in bătrâni“ (veacurile apuse) obiceiul sfânt, cu toată vicisitudinea vremurilor, a rămas și astăzi tot datină sacră. Sărbătorile creștinești de peste an sunt cinstite cu evlavie permanentă. Colinda, la Crăciun, și „Hristos a'nviat“ la Paști, sunt azi, ca și ieri adevărate talismane cerești legate în mod indisolubil de credința creștină a românului maramurășean. Îndeosebi Paștele, sărbătoarea Învierii Domnului, constituie, pentru țărănul din țara voevozilor descălecători și mari ctitori de biserici, marea bucurie a primăverii. Disdeditinează tot omul e sculat. Bătrâni și bătrâne, feciori și fete, copilași și fetițe, toți sunt cuprinși de cea mai curată voie bună. Necazurile și arhaica sărăcie în care se sbat, nu pot diminua cu nimic tainica fericire creștinească tipărite pe fețele aspre ale mureșenilor. Gazda casei, cea dintâiu între lucrătorii micii colectivități care e familia, orânduiește o farfurie curată de porțelan în care a avut grijă să pună două ouă roșii, o monetă de argint și apă cristalină. Toți pe rând se spală pe fețe în acest tradițional „lavoar“, care funcționează numai în prima zi a Paștilor. Imbrăcați, apoi, în hainele cele mai curate, aleargă — la cea dintâiu chemare a clopotelor — la „sfânta biserică“. Bărbatul duce desagii în care se află: pâști, ouă, cărnați, șolduri de porc, o sticlută cu vin, tămâie etc., le duce să fie „slujite“, binecuvântate de preot.

Acolo la biserică e tot satul. Slujba se oficiază afară, în aer liber. Desagii cu bunătați sunt înșiruiți în linie de bătae. Gazdele scot lumânări de ceară, ori de său, le aprind cu alcam și le înfig în deschizătura

desagilor. Copiii mai răsăriți se apucă de... pozne. Cățărați sus, în turla bisericii, unde sunt așezate clopotele, mai scapă din greșală câte un ou colorat în capul celui de pe pajiștea din fața templului sfânt. Sollemnitate cu voie bună. Sunt Paștile, nu plânge mamă! Într'o atmosferă de veselie creștină impregnată de sobrietatea reclamată de oficierea liturghiei, auzi deodată glasul de aramă al preotului: Cristos a'nviat! — Adevărat ca'nviat! răspund sutele, ori miile de glasuri.

După sfințirea „păștilor“ și după ce păstorul sufletesc dă binecuvântarea, sutele de trăisti și desagi sunt ridicate în sus și așezate pe umerii spătoși ai poporenilor. Cu o grabă mecanică lumea aleargă spre căminuri, să se ospăteze cu „de dulce“. Șapte săptămâni au mâncat numai de post: cartofi, fasole, varză și iarăși varză, fasole, cartofi. Acum fiind învierea Domnului, cade-se ca și stomacul să se bucure, întrucât a păzit poruncile Lui.

Un amănunt interesant, pe care era să-l uit: în dimineața Paștilor, de cum se mijește de ziuă, te pomești în prag cu 5—6 fânci înarmați cu trăistute înflorite, cari îți aduc marea veste: „Clistos a'nviat“ — „Adevălat ca'nviat!“ — și-i răspunsul. Pentru solie le plătești: câte un ou colorat de căciulă.

După prânz întreg satul iese în grădina cea mai spațioasă, unde au loc jocurile „de-a mingea“, — Joacă și bătrâni, fug, asvârleasc cu mingea; femeile privesc și încurajează. Spre seară terenul e pustiu. Mulțimea s'a împrăștiat pe la case. Paștile au trecut. De-acum satul reîntră în viața obișnuită pe griji, necazuri și nevoi permanente.

Ion Berinde.

Rugăm să se citească și Scrisorile, Bibliografia, Cronica, Răspunsurile și, mai ales, Posta Redacției și Administrației.

CADOU DE PAȘTI.

E vinerea Patimilor. Soare palid, miros de iarbă, boboci galbeni, și sunetul neobosit de toacă...

După iarna grea, întregul sat, pare redeșteptat dintr'un somn adânc.

Căsuțele nou vărute, cu acoperișurile lor de paie, par niște fete de pension, acum tresite din somn, cu cămașă de noapte albă și cu părul sburlit...

Ferestrele casei parochiale pline cu mușcate, sunt larg deschise, lăsând să pătrundă în locuință raze aurii, rase calde de fericire, de speranță.

În camera ei, bătrâna preoteasă, așezată într'un fotoliu, cu ochelarii pe nas, citește dintr'un vechiu ceaslov, cu foi îngălbănite „Patimile Domnului“. Bătrânul soare-i colorează'n aurii părul ei n'ns de a'ătea ierni, albit de atâtea încercări.

Ușa odăii se deschide brusc, și doi ștregari, Pilu și Tibi, se reped ca furtuna asupra maicii preotese.

— Bunico, bunico, ai zuzit ce frumos a sunat toaca?!“

— „La mine a sunat așa de tare... Bunică, să știi că s'a auzit până la Timișoara, la mămica!“

— „Nu-i așa că-i prostuț Tibi, bunică; până la Timișoara nici clopotele nu s'aud!“ Obiecționează Pilu, cel mai mărișor, cu liniștea unui mic filosof, care și-a expus o teorie, apoi râde cu mâinile în buzunarele pantalonășilor căcați, cu „dungă“.

— „Ba Tu ești...“ Tibi era gata să-și exprime și el părerea despre frate-său mai „mare“ înă o privire a bunicii l'a oprit.

— „Bunico, nu-i așa că nu sunt prostuț!“ adăugă micuțul cu aerul unui om ofensat.

Bunica încercă să-i împace pe amândoi, de-odată, înă, se oprește.

— „Unde-i Lia?“ Întreabă preoteasa îngrijorată

— „Lia?“

— „P“

— „A da! Lia e în biserică la Sfântul mormânt! Iși amintește Pilu

Ușa se deschide încet, și o fetiță drăgălașă întră sfios în odăe.

— „Lia maichii, unde-ai fost? își întreabă bunica odorul de nepoțică.

— „La Isus!“ Răspunde Lia, așezându-se cuminte pe scăunașul dela picioarele bunicii.

Pilu și Tibi, încep să se plângă în gura mare de foame. Vârsta de 8—10 ani la băeți, precum și mișcarea sburdalnică în aer liber, e cel mai bun medicament, pentru obținerea poftii de mâncare.

Bunica cheamă pe baba Floare, bătrâna servitoare, și-i spune să meargă cu „domnișorii“ să le dea ujina.

Bă ții pleacă tot așa de gălăgioși cum au sosit, luând-o pe sărmana babă de brațe și trăgând-o în dreapta și'n stânga pentru a-i explica, cât de mare să fie bucata de pâine cu marmeladă.

În acest timp, Lia privia chipurile învechite din cartea de rugăciuni a bunicăi.

— „Ce ai, Lia dragă; de ce ești așa tăcută? O întreabă bunica netezindu-i bucele negre și sărutându-o frumos, pe frunte.

— „Eu?... Nu, n'am nimic, că să am?... Dar ascultă bunica, bunicuță dragă-scumpă, nu știi mata ceva leac pentru răni mari... cari dor rău de tot?!“

— Leac? Ba da, știe bunica niște frunzulițe în formă de inimă, cari cresc pe câmp, acestea se zice că

vindecă răni... Dar ție, Lia dragă, pentruce-ți trebuie astfel de leac; unde are Lia mea răni?“

— „Nu, n'are Lia răni bunica! altoineva are răni, pe cari Lia i-le-a făcut...“

Și micuța se dă jos din poalele bunicii, iese repede din odăe, lăsând în urmă-i doi ochi nedumeriți, ochii spălăciți ai bunicăi, iar Lia se duce repede în grădină și de aici, pe porțița din dos, iese la câmp.

Covorul de iarbă tânără e împetrișat cu mii de floricele multicolore. Câțiva fluturași sburdă'n aerul îmbalsamat, iar albinele-și adună nectarul. Lia însă nu vede nu aude nimic, ea caută numai frunzele cu leac. Nu simte nici urzicăturile, nici înghimpăile spinilor, cari îi umple de sânge mânușile și picioarușele delicate. Numai bătrânul soare joacă-se de-ascunsele pe după dealurile acoperite cu vii.

Mica Lic-și îndreptă spatele amorțite. Pălăriuța, cu borduri largi, îi umbrește față îmbujorată. Cuminiții ei ochi, se opresc asupra celui mai înalt deal.

— „Uite, pare c'ar fi Roșu-Împărat din cartea mea de basme; are mantie roșie pe umeri, și coroană de foc pe cap... Vai, ce sânge e oare colo'n Timiș, e roșie apa...“ vorbește către sine înăși apoi, observând că e târziu, o ia către sat.

Așa s'a lăsat amurgul, peste ținut. Totul pare învăluit într'un voal sur. Cirezi de vite și herghelii de cai se'ntorc dela pășune. Și danșatul în al talangei, se amestecă cu cântecul jalnic de fluier al vre-unui flăcău, sau cu melodia trăgănată a vre-unei cânări bisericești cântată de câte-o femeie mai în vârstă. Avea un farmec nespun de dulce această înserare, ceva melancolic, te împresionează plăcut, un neobicinuit amurg de la țară.

Lia, cu pălăria plină de frunse, întră în biserică îatunecoasă.

Le duce la mormânul lui Isus, sărută fiecare rană, apoi așează frunzele culesc, pe cele cinci răni ale Mântuitorului. O ultimă rază răsăcită, pătrunde prin sticla roșie a unui ferești și, lovindu-se de-o icoană acoperită cu sticlă se reșfrânge spre Lia, și formează o aureolă în jurul micuții ei cap.

— „Isuse“, începe fetița. „Știu eu, că nu numai Jidovii, ci și păcatele mele ț-au cauzat aceste răni... dar... iartă-mă Isuse... așa-mi pare de rău... de aici'nainte voi fi bună și cuminte... nici eu Tibi n'am să mă mai cert... nici dela Pilu n'o să mai iau creioanele colorate... Isuse, scumpul, dulcele meu Isus...“ Și lacrimile-i începu să-i ougă șiroaie...

De-odată, două brațe puternice o ridică, și-o strâng cu drag la piept. Era bătrânul preot, bunica Liai, care a asistat la această scenă, dintr'un colț al stranei, fără ca micuța, să-l fi observat.

— „Lia, draga mea Lia!“ Și vocea părintelului se înecă și ea în lacrimi...

— „Bunicule, nu-i așa, co' să-i treacă rănila?!“

Satul întreg, e plin de soare, flori, răs și veselie; sunet de clopote și... Hristos a'nviat!“ răsună pretutindeni.

Poporul cu mic cu mare, în straie de sărbătoare, e adunat în curtea bisericii.

Într'un colț, Lia cu vre-o trei prietene, își povestesc unele altora, ce-au primit de Paști.

— „Lia, tu ce-ai primit?“ Se interesează Flavia după-ce a terminat dânsa cu povestitul.

— „Eu“, începe Lia, zâmbind cu toată fința ei: „Eu, n'am primit nimic; eu am dat!“

— „Cui? Ce?“ întrebă fetițele, privind-o curioasă. În loc de răspuns, Lia se amestecă în grupul copiilor întonând și ea din toată inima Hristos a înviat din morți; cu moartea...“

Și nimeni n'a aflat, „Cui“ și „ce“ cadou a făcut micuța Lie.

Cadoul a rămas micul ei secret. Iar Acela „care“ din morți a înviat „desigur n'a lăsat“ fără recompensă, înbirea acestui copil nevinovat...

Maria Claudia.

ROMANUL „MAMINA“*

de Alex. Lascarov-Moldovanu

În ultimul deceniu, romanul a luat un avânt mare. Complicațiunile războiului și, apoi, slăbirea sistemului nervos al societății postbelice, au produs multe drame sufletești și sociale, care sunt izvor nesecat de resurse de alimentare a creației poetice. Vieța omenească de acum se toarră în roman și rândurile acestor creatori au crescut întocmai cum se înațuțiseră poeții în epoca ulterioară strălucirii eminesciene.

N'am putea preciza, ușor, numărul romanelor de după războiu, căci sunt multe și variate și de autori diferiți. După definiția școlărească, romanul este o povestire plăsmuită, de întindere mare, a unor întâmplări ce ar putea fi adevărate.

În cursul expunerii faptelor, poetul zugrăvește, cu lux de arăunute, caractere, sentimente, moravuri, etc. Intrucât ni se înfățșează povestiri de fapte omenești ce sunt efectele unor cauze sociale, romanul poate fi și un instrument educativ al sufletului uman și național; cu un cuvânt în toate cadrele de existență a omului. Direcția educației, ce se desprinde din faptele povestite de romancier, poate merge în orice sens: naționalist și anti-naționalist, religios și ateist, moral și imoral.

Educatorul omului, începând cu adolescența și sfârșind cu adânci bătrânțe, trebuie să știe în ce sens să îndrepte educația și atunci va ști alege din vasta literatură a romanului, bune auxiliare pentru a-și ajunge, cu ușurință, scopul. Romanul influențază mult pe om; faptele eroilor și ale personajilor sunt imitate și scopul se poate ajunge mai ușor decât prin lecții expositive și dogmatice.

Dar, pentru ca romanul să poată exercita influența ce am dori-o, trebuie să îndeplinească multe și multe condițiuni care-i dau vieța și răsuneț în sufletul omului.

Icoana din biserică e zugrăviră, în materie, a credinței noastre. Este o artă și trăește; trăește fiindcă o vedem. Romanul, care e tot artă, trebuie citit ca să trăiască și să facă a vibra coardele voicței omenești, motorul principal al faptelor ce omul le face.

A privi e mai ușor decât a citi, de aceea arta scrisă trebuie să ni se impue prin atâtea și atâtea mijloace: autorul, titlul, dar mai ales subiectul și felul de expunere al întâmplărilor. Toată vieța împletită în paginile unui roman, trebuie să fie din lumea noastră, să gândească și să vorbească asemănător cu noi, căci atunci ne putem apropia și ne putem însuși tot ce poetul a risipit în sute de pagini.

Cartea a apărut în Editura „Cugetarea“ din București IV. Str. Mătăsari 23. Costă 50 lei și se prezintă într'o elegantă înfățșare tehnică.

Împlinind toate acestea și încă multe alte condițiuni, romanul devine regulă de vieța, catehismul călăuzitor al celor ce-l citesc.

Un astfel de catehism, îndreptat către femei, este romanul „Mamina“ al distinsului nostru colaborator dl Al. Lascarov-Moldovanu. Dacă ar fi să analizăm felul în care se manifestă vieța de acum, am constata că, faptele ei sunt ale omului cu sistemul nervos slăbit, caracterizat prin o prea puțră stabilitate și consecvență a faptelor

Omul de azi caută mereu noutatea și întocmai ca spusele poetului, „toate-s vechi“.

Mereu treci la alte și alte forme de manifestare a vieții. Multele schimbări ale modei femești este o evidentă dovadă a nestatorniciei și a căutării noutății. Acest exemplu, al modei, e luat la întâmplare din priosul ce-l avem pentru demonstrarea capriciilor societății. În mijlocul acestor frământări, subiectele romanelor de azi, sunt efectele unor cauze ascunse, neînțelese demultiori și cari contribue la înăvirea pesimismului intelectual ce domină societatea de azi.

O noță caracteristică vremii de azi, pare a fi, depărtarea omului de puterea misticismului credinței, nu atât de Dumnezeu cât de puterea și veșnicia așezămintelor dumnezeiești, date omenirii sub formă de taină.

Iubirea de azi nu mai are sensul cuvintelor lui Isus „iubiți-vă unul pe altul“. Mântuitorul dă atunci, generațiilor viitoare, o poruncă isvorită din însăși necesitatea de existență a omului. Dragostea ce o cere El este puterea divină care te duce la biruință și, mai ales, la sentimentul datoriei împlinite.

Iubirea de azi? Cine ar putea arăta ce vrea și, mai ales, ce este?

Faptele din jurul nostru, gândurile omului de azi și rezultatele ajunse urmând drumul bălbăit al capriciilor moderne, ne dovedesc, că mergem spre o negare a tot ce e bun și frumos. Cu alte cuvinte, omul de azi, caută burățtatea, fericirea, mângăierea, sentimentul datoriei împlinite tocmai acolo, de unde nu va veni, nu poate veni niciodată.

Toate romanele de azi frământă această vieța abuciumată.

„Mamina“ dlui Al. Lascarov-Moldovanu, e tocmai apusul acestei vieți. Vieța și faptele, țesute în cele 219 pagini, sunt din lumea noastră și nu le credem.

Întâmpările încep înainte de războiu, când „Mamina“ era o Irinucă, fetiță de meșier, crescută la țară, eșt pând pe „alesul inimii și eșt ște în... August 1933 la adânci bătrânțe, înounjurată de multă vieța nouă rădită din trupul și inima ei. — Aplicând definiția romanului la lucrarea dlui Al. Lascarov-Moldovanu, rămănem contrariști căci întinderea mare a faptelor se desfășoară în timp cu prea puține personaje. Multe se pot întâmpla în vieța de 60 ani a unei femei care a fost o mamă credincioasă și eroică. Autorul ne arată numai biografia acestei femei povestind numai faptele ce sunt în foarte stănsă legătură cu ea. E zugăvit cu multe și evidente amănunte numai caracterul unei femei care și-a impus să-și macine vieța pe drumul arătat de Mântuitorul lumii când a deșteptat în suflete iubirea între oameni.

„Mamina“ a fost întâiu Irinucă, mică fată la părinți, care prinde o dragoste puternică de Ion, ce venise întâmplător, după niște sfaturi la tatăl ei. S'au înțeles sufletele nevăzute și puterea divină i-a unit în căsătorie. Realizarea primului vis al unei fete crescute pe cărările religiei creștine, deșteaptă pe al doilea.

„Musafirul drag“ nu întârzie mult. Pe urmă.. al doilea... al treilea... până la al 5-lea. Greutățile familiei numeroase și frământările lui Ion, ideea tată, nu-i sdruncină o clipă măcar mulțumirea și fericirea, văzând cum în jurul ei „crește viață nouă“. Moș Vasile, credinciosul casei, a întrebat pe a doua răscută, pe Irinel de mama-Irina. Ce fericită s'a simțit Irinuca, când, ținând pe al treilea născut în brațe, fetița cu răs argințiu se lingusea lângă cea mai dragă. „Măcuță Irinel, a spus că tu ești „Mamina“. Au botezat-o din nou și așa i-a rămas numele.

Moartea primei fetițe a îndurerat-o mult, dar totuși nu și-a pierdut credința în Atotputernicul.

A primit lovitura cu seninătate și a eșit întărită din examenul de încercare la care a fost pusă.. A venit, apoi, războiul. Ion, Alexe și Gri pleacă. Sbuiciumul refugului, cruzimea lipsurilor și concertul infernal al mașinelor ucigătoare, au ținut-o aproape de copii și înfruntând vitejește așteaptă să-i sosească cei dragi. Gri... s'a așezat de veghe veșnică în vârful unui munte al țării sale dragi, regretat de nenea Ghi și Colonelul său. A doua lovitură și jertfă pe altarul și pentru viitorul țării n'au clintit-o. Urmează de acum greutăți și mai dificile: fete de măritat, feciori de însurat. Le-a împlinit pe toate. I-a așezat pe toți ajutându-i să și întemeieze familiile lor, să trăiască independenți pe cărările Domnului.

Povestirea se sfârșește în ziua când „Mamina“ a

împlinit 60 ani. Zi însemnată, de duioase amintiri și sublime dorinți de viitor: „Ajunși la țărmul Oceanului plin de tairă, noi îți cerem cu putere încă un singur lucru, din nesfârșita vistierie a bunătați Tale.

„Îți cerem, Doamne, să hotărâști, ca plecarea noastră pe valurile oceanului tainic, să fie în aceeași clipă pentru noi amândoi.

„Precum în viață am fost alături, nedespărțiți, tot așa în clipa plecării spre Tronul Tău, să fim alături, braț de braț.

D'n vremurile evului mediu nu s'a mai pomenit o mai frumoasă apologie a puterii dumnezeiești. În toial rătăcirilor furtunoase de azi, cartea dlui Al. Lascarov-Moldovanu, apare ca o stea magică, ca un catehism al acelora ce nu vreau să uite de poruncile Domnului.

Recomandăm cu toată căldura cetitorilor noastre romanul „Mamina“, care va împodobi biblioteca și va întări sufletul oricărei femei ce-și înțelege rostul în vâltoarea decadenței de azi. Fetele vor găsi îndemnul iubirii pe drumul poruncilor Cerești, mamele vor găsi crâmpene rupte din sufletul lor în lupta de existență ca „isvor de viață nouă“, iar bunicele își vor aduce aminte de trecut și cu lacrimile fericirii în ochi, își vor găsi sentimentul datoriei împlinite, plecând cu fruntea sus, în fața supremului Tribunal.

Al. Ionel.

OSANA — RESTIGNEȘTE-L.

— Scurte considerații pentru Săptămâna Patimilor. —

Două cuvinte în cari se concentrează toată admirația și întregul dispreț.

Osana: iubirea și slava nemărginită...

Restignește-L: ura spasmodică ajunsă la apogeu, la răzbunare turbată și infernală...

Ambele isbucniri ale acelorași oameni, îndreptate către același Om...

*

Dumineca Floriilor: popor mult... auzind că vine Isus în Ierusalim a luat stâlparei de finic și a ieșit întru întâmpinarea Lui și-și așterneau vestmintele lor pe cale și... ramuri din arbori și... cântau „Osana fiul lui David, bine e cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Osana întru cele de sus“... (Mat. 21.9 și Ioan 12.13).

Vinerea Patimilor:... popor mult... arhieriei, ostași și slugi... strigau: noi lege avem și după legea noastră trebuie să moară... Iară ei strigau cu glasuri mari cerând să-L restignească. Și se întăreau glasurile lor... Dară dirigătorul a întrebat: ce rău a făcut? Nici o vină nu aflu întru el! Iar ei mai vârtos strigau să se restignească! Restignește-L, restignește-L pe El... (Io. 19. Mat. 27. Marc. 15. Lc. 23).

*

Statornicia omenească: aceiași oameni, (evreii) în aceeași săptămână (săpt. mare) ace-

luiaș om (Isus Hristos-Dumnezeu) nemărginită slavă (Osana) și extremul urei diabolice (Restignește-L).

Motivele acuzațiilor omenești: Pilat a întrebat poporul: Spuneți-mi ce rău a făcut, ca să-l pot condamna!? Dar poporul i-a răspuns, fără a-i aduce vre-o acuză... Să se restignească! Restignește-L, restignește-L! Motivul acuzei, deci, nu era vre-o vină. Erau ațâțările arhieriei jidovi, cari întăritau poporul însetat de sânge...

Dreptatea judecării omenești: Pilat recunoaște și declară solemn că nici o vină nu află întru Isus și totuși continuă: după-ce **îl voiu pedepsi!** îl voiu slobozi... și îl pedepsește cu vre-o 4000 de biciuri, cunună de spini, etc. dar nu-L sloboade, ci... „L-a dat voii lor...“ să-L restignească...

*

Iată un tablou adânc grăitor; un tablou care arată în toată goliciunea: **statornicia și dreptatea omenească.** De aceea și există convingerea în omenime, că mulți dintre cei acuzați de crime, condamnați, apoi, la temnița grea la muncă silnică pe viață, ori la moarte, sunt nevinovați, ba uneori, chiar persoane sfinte*) iar criminalii, hoții și tâlharii adevărați se plimbă în mașini luxoase, în vagoane elegante cl. I.

trenuri speciale (expres, simplu, rapid, etc.) și... adeseori sunt în posturi onorabile... Aceasta convingere generală a omeniei este alimentată și susținută mereu de politicianii timpurilor noastre, cari nu știu altfel să-și expună programul lor politic, decât făcând — pe toți dușmanii temuți — hoți, ucigași, etc.... și, învinovățindu-se reciproc, promit sancțiuni pentru cazul că vor veni la putere... Ajunși la putere însă, nimic... nici o măsură împotriva bandelor tâlhărești, cari au jefuit avutul țării... iar poporul, ascunzându-și tăciunile de sub cenușă în câteva cuvinte inofensive, zice doar că: **una li-e cununa...** Nici pe statornicia poporului nu te poți baza. El, dacă îi dai și-i faci după voia lui și dacă curente sunt favorabile ție pentru moment, îți cântă osanale, te divinizează, iar ca mâine, acelaș popor, căruia i-ai făcut cel mai mare bine și pentru care tu aproape te-ai jertfit, te va acuza, te va condamna, te va restigni...

*

„Cele ce se văd sunt trecătoare...” (II. Cor. 4.18). De aceea nu este cuminte să ne bazăm, ori orientăm după justiția și recunoștința omenescă deoarece se schimbă ca „fulg în sbor...”

Bine ne îndeamnă Scriptura: adunați-vă comori în ceriu, cari nici rugina, nici moliile nu le strică, și tâlharii nu le sapă, nici le fură (Mt. 6.20).

Comorile pe cari le vom aduna să fie comori cari nu se văd: fapte bune, împlinirea datoriei (de dragul lui Dumnezeu, iar nu pentru ochii și răsplata lumii!) căci numai „cele ce nu se văd sunt vecinice” (II. Cor. 4.18). Și „Cel ce vede întru ascuns, Acela ne va da la arătare”. (Mt. 6.4).

Aceasta va fi singura recunoștință statornică, singura răsplată adevărată a Justiției desăvârșite, care nu va fi alterată de nici o considerație omenească.

Pentru câștigarea ei, să muncim din răspuțeri.

*

Iată ce am crezut că ar fi de folos să meditam în săptămâna mare, a Patimilor.

P. Teofil A. Bălibanu.

*) Nu vom uita niciodată zguduitoria întâmplare, de acum 4—5 decenii, cum preotul com. Aix (Franța) a fost condamnat la muncă silnică pe viață pentru faptul că autoritățile l-au presupus pe el drept ucigaș al unei doamne bogate. Numai după douăzecișicinci ani — după ce preotul (în pușcărie) ajunsese moșneag bătrân — adevăratul ucigaș, pe patul de moarte, în fața preotului, judecătorului și notarului public din localitate, a recunoscut solemn vinovăția sa și a declarat că Preotul era un sfânt nevinovat, că ar fi putut scăpa dacă ar fi voit, însă, el — ucigașul — după crimă, prin spovedanie făcută anume, a legat limba preotului care știa (din spovedanie) cine este ucigașul și când, Preotul, a fost acuzat de crimă n'a putut spune altceva decât: „nu sunt vinovat, dar nici nu pot descoperi pe vinovat” — ca nu cumva să rupă sigiliul sacramental care este inviolabil. Ucigașul a fost chiar crâșnicul (paraclisierul), preotului.

La eliberarea Sa din penitenciar și reîntoarcerea Sa în parohie, preotului bătrân — cu barba albă — i-s-a făcut primire de sfânt... căci sfânt și era... sfânt și martir al Secretului confesional, al Sf. Mărturisiri...

FIICA SULTANULUI

Tabloul III.

(Un perete gol, o ușe cu ghișeu și grilaj, o bancă de lemn. E dimineată. Perle d'Abre condusă de grădinarul cel bun, apare. El îi lasă mâna, își pune un deget la buze și intră în mărăstire, a căruia poartă se deschide și se închide singură.)

SCENA I.

(Perle d'Ambre, singură.)

Perle: Am visat oare? Aceasta ar fi nedemn de mine. Ceeace văd, o văd de fapt... Mi-e rușine. Eu care nu m'am încrezut decât în ochii mei, iată că mi-am părăsit lucrul meu, cărțile mele, pe tatăl meu, grădina mea, pentru ca să urmez, în adâncul nopții, pe un prinț de legendă. Ziua apare și vraja trece... N'am în jurul meu decât un loc pustiu, fără vre-un arbore, fără vre-o plantă, fără o floare... (Un timp) Cum am aruncat floarea mea? N'am eșit eu oare la lumina lunii pentru a surprinde pe făcătorul florilor? Așteptat-am ca o mână savantă să-mi desfacă toate roțile și să-mi descopere minunea... Totuși cineva a venit... cineva? Nu mai știu nimic despre floare. (Un timp) Pentru ce l-am urmat? Cine este acest rege?... Ceeace mi-a povestit e așa de vag. Împărăția lui este pretutindenea, spune el, dar totuși nu-i de aici. Mama lui este o fecioară și totuși l-a născut. Și el însuși a existat înaintea ei. Cu Tatăl său și împreună cu Spiritul lor, el împărtășește atotputernicia și cu toate acestea este a lui în întregime. El va trăi veșnic, dar a murit odată și noi îl ucidem în fiecare zi; totuși nici o minută, el, nu încetează de a trăi. Eu aiurez... într'adevăr. Însă de unde vine că-l mai iubesc? (Un timp) Logodnică. Eu m'am logodit cu el. Voiu fi încurând nevasta lui. Și el mă lasă singură, înaintea unui perete gol, care e zidul palatului său. (Un timp ea ascultă la poartă) Nici un sgomot, casa e goală. El m'a înșelat, nu se va mai întoarce. Ori el nu mai este sau nici nu există. Tabloul s'a șters. Blocul imaginar s'a surpat: (Un timp lung ea plânge) O, scumpul meu tată, iartă-mă că ți-am descoperit faptele tale. D-ta ești întrucâtva nebun, dar fata D-tale este și mai și. Vrând să fie prea înțeleaptă, dânsa și-a pierdut mintea. (Sculându-se) Chemați poliția, garda neagră, beduini încălecați repede caii. Leșiți prin poarta de sus a parterului, pe marginea pajiștei, la încrucișarea drumurilor ve-ți vedea un trandafir veștežit. Zburați în direcția trandafirului, tot mai drparte. Când veți da de un loc pustiu, să știți că acolo așteaptă și plânge fica sultanului. O, palatul meu, o, comorile mele, o, jucăriile mele părăsite. (Mai tare.) Grăbiți-vă, grăbiți-vă. Vă promit că nu mai întreb pentru ce asta, pentru ce asta. Îți promit că voiu crede în elefantul Bulbul, în balaurul Azor, în genii. Aceștia nu mă vor duce departe de casă... Am crezut în această noapte. (Tace, apoi țipă) O tată... eu încă cred în el. (Cade în genunchi și suspină cu capul pe bancă, apoi se ridică) Mergem să nu pierdem vremea... Logodnicul meu s'a ascuns în dărătul acestui perete. Luați-mă în spate și-l vom prinde. Trebuie să își țină promisiunea. Și voiu striga numele la ușa aceasta. (Srigă) Grădinar

frumos... grădinar frumos! (Un timp) Oh! nu-mi aduc aminte de numele său. (Ea cade în genunchi doborâtă și numai decât ghișeul se deschide. Sora portăreasă își arată capul, pe urmă deschide poarta și apare.)

SCENA II.

(Sora portăreasă, Perle d'Ambre.)

Sora: Dumnea-ta ai bătut așa de tare?

Perle: Da. Eu.

Sora: Nu te înșeli oare doamnă?

Perle: (Corectând) Prințesă.

Sora: Fie, prințesă. Într'adevăr sunteți foarte frumoasă. Cum se poate, ca o persoană ca D-voastre cu o așa strălucită îmbrăcămintă, să vină și să bată la poarta noastră?

Perle: M'a condus cineva... iartă-mă. Nu cunosc țara. Nu cunosc casa.

Sora: Atunci ce căutați aici?

Perle: Vreau să gălesc pe rege.

Sora: Pe care rege?

Perle: Pe grădinarul.

Sora: Care grădinar? Noi n'avem decât o grădină mică și noi singure o îngrijim. De altfel nici odată nu intră la noi bărbați...

Perle: O, poate că el e mai mult decât un bărbat. Nu știu ce să zic... În fine el a intrat și m'a lăsat să-l aștept, ceace am și făcut. Fiindcă întârzie, am crezut că pot să-mi permit... (își pierde puterile)...

Sora: Nu vă simțiți bine, cum se vede. Fără îndoială ați fost la vre-o vânătoare și ați rătăcit. Veți fi plecat la drum prea de dimineată, frumoasă prințesă și n'ați mâncat și iată că amețiți. Mă duc să caut ceva ca să vă întăriți. Puțină pâine muiată în lapte și câteva fructe. Ședeți.

Perle: N'am nevoie de nimic. Eu aștept pe acela care a intrat aici. Nu-i poți spune că principesa lui îl cheamă?

Sora: D-Voastre aiurați. Haide... Veniți-vă în fire...

Perle: Sunt nebună?

Sora: Poți să visezi fără să fii nebună. N'am spus asta. Eu zic numai că DVoastre ați visat pe acel rege, sau pe acel grădinar, sau nu știu ce persoană, care ar fi intrat la noi. Eu sunt portărită și eu, care nu visez, sunt sigură că n'am deschis poarta nimănui de azi dimineață.

Perle: Dar Doamnă... sau Domnișoară...

Sora: (Corectând cu un zâmbet.) Soră!

Perle: Soră? ce frumos cuvânt, imi place cuvântul... Ei bine, soră dragă, persoana despre care vorbesc eu, nu a recurs la ajutorul d-tale, poarta s'a deschis singură și s'a închis numai decât.

Sora: Ce? acest om n'a sunat? și n'a bătut? și eu nu i-am deschis?

Perle: El cunoștea secretul zăvorului dela ușă, ca și pe acela al florilor.

Sora: Mai, mai că... și eu sunt pe cale de a-mi pierde capul. Se află la noi un om? (Scoasă din minți.) Mă duc să sun alarma. Nu trebuie ca sora superioară și surorile să-l întâlnească în curtea mănăstirii.

Perle: Și de ce nu? Dacă e așa de frumos.

Sora: Cu atât mai mult dacă-i frumos.

Perle: Nu-i bine dar să se iubească ceace e frumos?

Sora: Ah, copila mea, cât ești de naivă. Nu știi Dta că regula...

Perle: Care regulă?

Sora: A mănăstirii noastre.

Perle: Ce mănăstire?

Sora: Mata nu știi nimic?

Perle: Ba din contră, știu prea mult... dar chiar aceasta nu. Ce numești Dta o mănăstire, soră dragă?

Sora: Nu-mi vine în minte definiția. Lăsa-ți-mă să mă gândesc. (Se gândește). Este un loc... închis... unde omul se roagă la Dumnezeu.

Perle: Omul se poate ruga la Dumnezeu? Oh! Ce lucru ciudat. Ce însemnează a se ruga? Și la care Dumnezeu? Poate unul dintre zcii tatălui meu? Elefantul? Bulbul? Balaurul Azor?

Sora: Auleo, Auleo, dar mata ești fiica dracului.

Perle: Ce-i dracul?

Sora: Un inger rău.

Perle: Ce-i un inger?

Sora: Care poate să se facă elefant sau balaur... cași zcii tatălui Matale. Mergi și-l caută!

Perle: Dar eu nu cred în zcii Dumnealui.

Sora: În care crezi?

Perle: În nici unul.

Sora: Mata nu crezi în nimic, sărmană copilă.

Perle: Ba da, ba da. Eu cred în grădinarul meu, în regele meu, care a intrat aici fără ca să sune. El mi-a povestit cine a fost tatăl său și eu l-am crezut. Și dragostea ce este între el și tatăl său și numele mamei sale, care-i așa de dulce și eu am crezut. Mă scoborâsem în grădină spre a căuta secretul florilor și a făcut una în fața mea. Oh! La drept vorbind eu nu l-am văzut făcând. El și-a pus mâna a spus câteva cuvinte și floarea s'a deslăcut. Eu eram să pun obiectivitatea că floarea a imbobocit singură sau că alt-cineva i-a aranjat mecanismul. El mi-a spus: „Eu sunt acela care fac florile”. Și eu am crezut. Primul lucru pe care l-am crezut. Atunci el mi-a spus că mă iubește și fiindcă și eu îl iubiam, n'am așteptat mult pentru ca să ne logodim. El mi-a luat mâna și am mers mult. Și când am ajuns înaintea acestei porți, el mi-a spus: „Iată palatul meu, trebuie să intru mai întâiu eu, ca să pregătesc ospățul de nuntă”. Și eu am crezut. Și, soră dragă, eu cred încă, că și Dta visezi, dă-mi voie să-ți spun, când îmi vorbești de mănăstire. Aceasta casă nu este nici mare nici frumoasă, dar nu este mănăstirea Dtale, ci palatul lui. Și aici trebuie să ne cununăm.

Sora: Iată o credință, cum aș fi vrut să văd la mulți din lume, fiica mea. E pagubă, că o dai la mulți dintâi venit. Ori cine ți-ar vorbi l-ai fi crezut la fel, imi inchipui...

Perle: Nicidecum soră dragă. Nici odată nu mi-s'a întâmplat să cred unui om pentru vorba lui, nici tatălui meu, nici mamei mele, nici profesorilor mei și nici chiar profesorului meu de religie. Eu voiam să văd lucrurile.

Sora: Dar pentru ce l-ai crezut pe acesta?

Perle: Și eu mă întreb încă... pentru că... n'am putut să fac altfel... Pentru că întreaga sa ființă arată adevărul. Pentru că avea... cum să zic... mâini, ochi... frunte... o gură care spunea adevărul. Totul era adevărul în el... El era adevărul însuși. Și îl iubeam... cum iubesc adevărul.

Sora: Dar par'că mi-ai spus că era frumos?

Perle: Cel mai frumos din lume.

(Stârșitul în nr. viitor.)

VIATA

— Roman —

14) de Sabin G. Truția.

— Și nu s'ar putea s'o aduceți și pe mama Dvs. în America? E un lucru foarte ușor. Căci, să mă credeți dle inginer, un viitor atât de strălucit, cum vă surâde aici, n'o să-l aveți nicidecum în România. Azi-măine, sir Walentino — fiind bătrân — se va retrage la moșie, iar postul de Director îl veți ocupa definitiv Dvs. S'apoi, zâmbi contabilul, știți că sir Walentino nu are copii. Deci, unica moștenitoare este dșoara Madlen. — Și nu uitați că e vorba despre o avere incommensurabilă. — Așa că...

— Știu, d-le Rittl, spuse inginerul Stoica, luând la mână actele iscălite; dar dorul de leagănul copilăriei mele e mult mai atrăgător decât perspectivele înșirate de d-ta.

Contabilul clătină din cap semnificativ.

— Da, da, înțeleg. Dvs. petreceți numai cu trupul în America, iar sufletul...

Inginerul Stoica aruncă o privire spre ceasul brățară, apoi se ridică.

— E cinci fără un sfert, d-le Rittl, și actele acestea trebuiesc expediate încă azi. Mai am ceva de iscălit?

— Nu, d-le inginer; am adus tot ce este mai urgent.

— Bine, d-le Rittl. Dar stai te rog, să-ți dau și registrul.

— A, tocmai voiam să vă întreb: Ați terminat cu controlul?

— Am ajuns până la ultima pagină. Aici... Optsprezece, douăzeci și cinci, treizeci și patru, patruzeci și doi. Suma: Patruzeci și două de mii, șaptesute treizeci și cinci. Așa... e bine. Și cred că și celelalte sume sunt exacte.

— Despre asta vă asigur d-le inginer. Am adus registrul să-l controlați, numai așa... de formă, sau mai corect: din obișnuință. Sir Walentino mi-l cerea în totdeauna când venea la Washington.

— Și sunt ferm convins, că sir Walentino a rămas pe deplin mulțumit de felul cum e condus registrul. Nu vreau să te măgulesc d-le Rittl, dar l'am auzit pe sir Walentino spunând de multeori, că d-ta ești unul dintre cei mai conștiincioși funcționari ai firmei.

— Prin faptul că am fost conștiincios, spuse contabilul, luând registrul la mână, nu mi-am făcut decât datoria. Sir Walentino mă plătește cinstit și prin urmare...

— Poftim și actele d-le Rittl,

— A, da, era să-mi uit de ele; mulțumesc d-le inginer. Uneori sunt cam zăpăcit.

— Nu are importanță, zâmbi inginerul Stoica, asta mi-se întâmplă și mie uneori.

Contabilul împătură actele cu grijă și vru să plece.

— Dle Rittl, dacă nu te incomodez, ia te rog asta.

— Chestiune oficioasă?

— Nu! e o scrisoare particulară pentru mama. Eu plec de sărbători la țară și aș vrea s'o văd expediată încă de azi. E timbrată în regulă și te rog s'o trimiți la postă de-odată cu scrisorile oficioase.

— Da, d-le inginer, vă servesc cu plăcere.

— Și încă ceva: Spune casierului că-l rog să vină pentru un moment.

— Da!

Contabilul se îndreptă spre ușă. Făcu câțiva pași, apoi se opri și, întorcându-se pe loc, își ridică spre inginerul Stoica privirea rugătoare.

— Dorești ceva d-le Rittl?

— Nu, d-le inginer, dar... vă rog, de cumva am fost prea indiscret, iertați-mă. Ființa Dvs. inspiră multă încredere.

Inginerul stoica întinse mâna.

— Suntem tovarăși de suferință d-le Rittl; și nu am nici un motiv să mă supăr pe d-ta. Dimpotrivă, simt o deosebită mângâiere, când pot să constat, că aceia în mijlocul cărora îmi petrec viața, se apropie de mine cu încredere și sinceritate. Și țin să te asigur, că păstrez pentru d-ta un adânc sentiment de prietenie.

— Vă mulțumesc.

O strângere de mână... și „Directorul“ își dimise subalternul c'o înclinare ușoară din cap.

— Ce om simpatic e neamțul ăsta... își zise inginerul Stoica, privind îngândurat spre contabilul care se îndreptă cu pas ușor spre ușă. Desigur, aluziile ce le-a făcut la adresa Madlenei, pornesc din convingerea că legătura ce există între mine și Madlen, este mai mult decât o simplă prietenie. Fărăndoială, lucrul acesta îl presupun și ceilalți funcționari. Ba poate... sir Walentino și soția acestuia visează că... Dar nu! Prietenia și dragostea ce o manifestă față de mine familia Walentino, se datorește nobleței și nici decât vre-unui gând sau interes meschin. Dorința soților Walentino este să-și vadă nepoata măritată cu sir Waltson, iar Madlen...

— M'ați ehamat d-le Director?

— Da! tresări inginerul Stoica. Timpul e înaintat d-le casier. E cinci și un sfert, iar azi, fiind ajunul Crăciunului, oficiile se vor închide poate mai curând ca de obicei; și știi că banii ce-i avem în casă trebuiesc depuși pentru păstrare la bancă. Cât avem în numerar?

— Optsprezece mii nouă sute cincizeci dolari.

— Frumoasă sumă s'a încasat azi. Pachetează banii d-le Robinson și du-i la bancă. Te va însoți și dl. Tomy. Firește, veți merge cu mașina.

— Să nu las în cassă nimic?

Ba da. Cincizeci de dolari pot să rămână. Și nu uita, te rog, dovada despre primirea banilor o vei cere dela bancă în două exemplare.

Grăbește d-le Robinson. Eu aștept aici până te reîntorci dela bancă, rămas singur, se apropie de geam și răzimându-și bărbia în palmă, urmări cu privirea zborul tremurător al fulgilor de zăpadă, cari, în lumina intensă a becurilor electrice, păreau niște fluturi de argint. Pe trotuarele presărate cu polenul alb, lucios, pietonii mișunau grăbiți, ca într'un furnicar. Bătrâni și tineri, de ambe sexe, îmbrăcați în blănuri și paltoane de diferite calități și nuanțe, treceau încoace și'ncolo, purtând la mână sau subțiori câte-o cutie cu jucării și alte surprize. Pe fiecare trecător îl aștepta acasă cu neastâpăr un copil, un nepoțel, sau măcar frățior.

E seara de Crăciun... își zice inginerul Stoica; sărbătoarea pe care toți copiii o așteaptă cu bucurie în camere subterane cu pereții mucigați.

Zări mașina, care îl ducea pe casierul Robinson spre bancă, își aminti de Madlen, se retrase dela geam grăbit și întorcându-se spre masa de lucru, întinse mâna spre aparatul telefonic, decis să vorbească cu șeful garajului. Ezită o clipă, apoi renunță. Max e foarte conștiințios, își zise. Mi-a spus că pe ora șase mașina va fi reparată. Nu are nici un rost să-l urgitez. Ar însemna că nu am încredere în el și poate s'ar simți jignit. De altfel, până la ora șase mai este timp destul. Într'o jumătate de oră multe se pot face. Se'ntoarse iarăși spre geam și urmărind cu privire pulsația haotică din stradă, începu să dapene mai departe firul întrerupt al gândurilor.

(Va urma.)

SCRISORI

† Scumpă Lucia,

Mi-aduc aminte cu atâta drag de momentele în care stăteam de vorbă cu tine, micuța mea sorioară, încât acuma, când sunt departe de tine, sufletul meu e pătruns de o adâncă tristețe, fiindcă regret timpul care trece și nu mai revine niciodată, niciodată... Ideia că totul este trecător pe acest pământ, totdeauna îmi evocă sentimente de melancolie și apăsare sufletească, dar acestea, după câteva clipe, sunt înăbușite de reflexiile, cari îmi consolează îndată durerea sufletească. Speranța care mă ține pe pământ este, că simt existența Aceluia ce este din veac și va trăi în veac și care ne așteaptă pe toți să ne dea o viață fără de sfârșit... Ți-am menționat starea mea sufletească, pentru ca și tu, scumpă copilă, când te vei simți puțin descurajată de această viață, să te gândești că numai Bunul Isus e dătătorul unei vieți adevărate, fericite... eterne.

Sigur, în această meditație vei simți în sufletul tău candid și delicat, o pace divină, cerească, o pace pe care nimeni afară de El nu ți-o poate procura...

Mi-aduc aminte de tine cum te întristai, uneori, pentru mici copilării, mici insuccese, pe care le considerai ca dezastre... și sufereai, mai ales, pentru nedelicatetea cu care erai tratată, de ființele din jurul tău, care nu te înțelegeau...

Aș vrea foarte mult să-ți câștigi tăria sufletească pentru a suporta cu zâmbete toate loviturile externe, care te fac să suferi, căci te știu un suflet, care înțelege, că suferința de pe pământ, este pregătirea coroanei de lauri, a vieții viitoare.

Te rog să fii cumiute și, de-acum înainte, să-ți implinești cu plăcere, nu în silă, datorințele tale de elevă. Nu uita însă, ca tot ceea ce faci, toate acțiunile tale, să le oferi, în fiecare seară, Euharisticului Isus, care te așteaptă în aceea singurătate a închisorii sale din tabernacol... Să mergi la El cât de des, și nu uita să te rogi pentru acei care atât de mult te iubesc, pentru scumpul tăi părinte, frați și surori.

Deplină liniște sufletească îți dorește, din inimă:
Myriam.

† Iubită Stella,

Atât rândurile din urmă, cât și cele mai de demult le-am citit cu plăcere. Și, deși numărul scrisorilor ce ne sosesc este considerabil — după cum, nu fără temeii, presupui — scrisoarea D-tale n'a trecut pe dinaintea ochilor noștri fără ca să ne procure o mică mângâiere și fără ca să adăogă zelului nostru neînsemnat o nouă însuflețire... Cu atât mai mult aceasta, că din rândurile trimise transpiră modestia și bunacuvința în care te-au crescut părinții și educatorii, ceea ce, nouă ne impune mai mult decât frazele bombastice, cuvintele răsunătoare și atitudinea închipuiată a altora. De aceea, fără cea mai mică șovăială, îți împlinim dorința ca, prima lucrare compusă cu scopul de-a fi publicată, să apară în revista ce zici că așa de mult o iubești.

Îți mulțumim pentru toate dorințele de bine și pt. rugăciunile cari le înalți către cer pentru revistă. Avem asigurări; că multe cititoare (unele chiar zilnic) înalță rugăciuni și, avem preoți, cari celebrează și sf. Liturghii pentru răs-

pândirea și prosperarea „Florilor de crin“. Numai considerând aceste rugăciuni și jertfe putem înțelege, că aceasta revistă plămădită în mijlocul celei mai cumplite crize, pe când reducerea și neplata salarilor era la culme, a putut — totuși — să se mențină, aproape numai din abonamente, până azi. Pentru aceasta, desigur, după Dumnezeu, datorăm cea mai adâncă recunoștință Patroanei noastre cerești: sf. Tereza de Pruncul Isus, care în mod nevăzut, dar efectiv, s'a îngrijit, ca în jurul revistei să se grupeze mănunchiul însemnat de colaboratori (unii foarte distinși și cunoscuți scriitori) și să avem abonați cari s'au silit să și achite, regulat și la timp, abonamentul (numărul celor ce prin neplată au voit să ne ucidă revista a fost disparent). Tot sfintei Tereza datorăm înmulțirea abonaților, consolidarea crescândă a revistei, bunăvoința și dragostea cu care este privită, revista, de către Personalități înalte și Autorități. D. asemenea darul ca să putem munci — pe care mereu ni-l câștigă dela preabunul Dumnezeu — tot El îl datorăm.

Pentru toate: adorăm pe Dumnezeu, slăvim pe sf. Tereza și mulțumim din inimă tuturor celor ce ne ajută prin: 1.) Rugăciuni; 2.) Colaborare; 3.) Propagandă și recomandare 4.) prin achitarea la timp a abonamentului.
Domnul Isus, să fi laudat în veci.

Red. și Adm. Revistei.

CRONICĂ

Colaborator nou: Putem aduce la cunoștința iubitorilor noștri cetitori că numărul colaboratorilor revistei iarăși a crescut cu un nume foarte cunoscut și distins: dl *Dumitru Mărgineanu*, Revizor-șef al județului Sălaj, directorul revistei „Școala Noastră“ și un f. bun mânuitor al condeiului.

† **Emilia Pop n. Mărcuș**, presidente de onoare a Reuniunii Femeilor Române Sălăjene, poetă, a trecut la cele vecinice la 14 Martie a. c. în anul 82 al vieții.

O bună româncă și distinsă matroană din Sălaj. Pe mormântul proaspăt, depunem și noi o lacrimă, unită cu o rugăciune, pentru sufletul ei.

† **Dr. Constantin Paval**, preot-profesor la liceul din Beiuș; Arhidiacon: Cavaler, Ofițer și Comandor al ordinului „Corona României“, f. prefect senator. etc. etc. a trecut la cele vecinice în 18 Martie a. c. în anul al 58-lea al vieții.

A fost un bun profesor și îndrumător al multor generații de elevi. Și, fiindcă a fost profesor și Redactorului nostru, ne ținem de datorie să-l pomenim aci cu recunoștință și să spunem o rugăciune pentru sufletul său ales.

Domnul să-i facă parte cu dreptii!

Un rege păgân se încreștinează. Regele negru *Griffith Leretoli* din țara Basuto (Africa de miazăzi) auzind de sf. Tereza de Pruncul Isus, s'a dus la Lisieux. Impresionat de ordine și disciplina ce a văzut acolo, de pietatea peregrinilor, cari zilnic vin în aceasta localitate, după câteva zile de sbucium sufletesc, a dat ascultare glasului ceresc și s'a hotărât să se încreștinesc. Hotărârea sa o spune unui preot,

care-l învătă catehizmul și ist. biblică, apoi, după șase săptămâni, îl botează. În aceasta zi regele își disolvă haremul, făcând vot că nu va mai bea (el care zilnic se îmbăta), că va munci pentru întoarcerea întregului său popor la creștinism și-și va închina Țara Sfintei Tereza de Pruncul Isus, căreia — după Dumnezeu — îi poate mulțumi că este creștin. Încreștinarea acestui popor, se spune, că merge f. ușor, deoarece întreg poporul își urmează cu încredere regele, așa încât acolo este, azi, o viață morală

neasemănat mai sfântă, decât prin Țările noastre „civilizate“, cari au fost încreștinate demult, dar cari se întorc din nou la păgânism.

Și când te gândești că acest popor, acum, aproape în întregime cu viață creștină, înainte cu câțiva ani își făcea o deosebită plăcere din a omori pe misionari!

Inregistrăm aceasta știre (și minune a sf. Tereza, Patroana misionarilor), după Unirea pop. din Blaj.

Cast.

BIBLIOGRAFIE

Rugăciunea Morții de N. M. I Bucurcești. Tipografia „Voința“ Constanța Antoneescu, Str. Banului 3 — Prețul 5 lei.

Un distins scriitor bucurceștean (care este și colaborator al revistei) ascuns sub inițialele N. M. I. dintre cari numai una (ultimă) face parte din numele său, a dat la lumină — și în Românește — „Rugăciunea Morții...“

Rugăciunea Morții este o prea frumoasă rugăciune, prin care Biserica acordă indulgență plenară în clipa morții oricui va fi spus această rugăciune așa după cum se arată în broșura pomenită

Se explică cuvânt de cuvânt rugăciunea și se arată cum trebuie spusă rugăciunea morții, precum și mijloacele pentru câștigarea indulgenței.

Este numai pentru creștinii cari vreau să se mântuiască. Cei ce nu vreau, să nu o nici citească!

Florea Patimilor Sfinte: Sf. Gavril de Păr. Prof. Dumitru Neda Blaj, Tipografia Seminarului Teologic, 3 lei.

Intr'un chip foarte plăcut adesea chiar hazliu, Păr. Neda, care de asemenea este unul dintre cei mai distinși colaboratori ai revistei noastre, ne arată viața sfântă a călugăru'ui pasionist: Gavril, numit Francisc Possenti, înainte de-a îmbrăca haina călugărească. Arată, mai ales, cum și tânărul cel mai vial și iubitor de petreceri, dacă are chemare și urmează chemării, poate să devină sfânt.

Așa să ne spovedim de P. Tobie Meno, tradusă de către iubitul nostru colaborator: P. Pr. Dr. Dămeșcu Necuțăș.

Această cârtică de 40 pagini, este destinată tuturor sufletelor evlavioase derivate de-a înainta în deșăvârșirea creștinească. Dă directive foarte enănușite, ca să faci mărturisiri bune, cu fruct și ca să înălături ori ce scrupuli de conștiință. Până și preoților le-ar folosi cu atât mai mult laicilor.

Se poate găsi la Congregația Surozilor din Blaj, ori la Soc. Sf. Ioan

Gură de Aur Oradea, Parcul Ștefan cel Mare 8 Prețul 7 lei.

*

„Cu țeapa“ de Colonel Al. Vasilescu Lascar. 20 lei. Un interesant volum cu epigrame, catrene, cugetări, etc., cari corespund titlului, cu țeapa“, căci de fapt te și pișcă de pare că te-ar „înțeapa cu țeapa“. De pișcăturile d'ui Colonel Vasilescu puțin sunt cari scapă, uneori sunt chiar și prea pipărate...

Ioan Lungu Mihail Havriș: Ghiveci Tipografia Băndit, Fălticeni. 48 pag. 10 lei.

Dnii I. Lungu și M. Havriș în cârticica prozentă dau câteva din lucrările literare în proză și poezie ale dlor-lor. Când s-au pus în gând, ca prin aceste bucăți să procure o oră de recreație cititorilor, n'au greșit, căci citind aceste rânduri senine, într'adevăr: simți o plăcere sufletească ce te recrează. Dacă'r fi cât de mulți tineri, iubitori de adevărată cultură morală, care te inobilează!

Aceiași au mai scos — în Biblioteca Revistei „Iomuguriri“, pe care o conduc — o broșură despre Mânăstirea Slatine. În cucernice rânduri pun în fața cititorilor istoricul acestei Mânăstiri, vizitată în timpurile de vară de către mulți excursioniști.

Se găsește la Adm. Rev. Iomuguriri Str. I. Creangă 35 Fălticeni. Prețul 5 L.

Fiica Sultanului — Henri Ghéon istorioară religioasă-morală în trei acte, potrivită a fi jucată de către membrii tineri (bă și ori fete) a congregațiilor religioase. Prețul 7 lei.

Flori de pe drum, al V-lea volum din poeziile P-lui Ioan Găleanu. Tipografia „Serafica“ Săbăoani—Romanaj. Prețul 15 Lei.

Recenzia i-se va face în nrul viitor.

Castor.

RĂSPUNSURI

dăm celor ce ne cer lămuriri — ori sfaturi — în chestiuni de „morală“ și viață practică religioasă. Răspunsurile se dau în ordinea primirii corespondenței. Întrebările să fie clare și nici prea lungi, nici prea scurte. Cei ce ne scriu, să menționeze și numele sub care doresc să primească răspunsul. Scrisorile insuficient timbrate se refuză.

102. Flavia. — *Adevărata emancipare a femeii în ce ar consta? Nu ar consta, ci constă în ce i-a dat femeii creștinismul: deplina libertate în atingerea scopurilor ei naturale și supranaturale.* Prin urmare: are libertate la toate ramurile de muncă, potrivite cu firea ei de femeie și fără pericol trupesc sau sufletec. Nimic nu-i e însă permis ce o abate dela destinul ei de femeie (soție și mamă) și dela scopul ei ultim, care e mântuirea sufletului.

Femeea creștină, în situația socială de astăzi, e deplin emancipată. Orice se cere în plus, sub cuvânt de deplină egalitate cu bărbatul, nu va schimba realitatea: că această egalitate e numai teoretică, pe când în practică alta e constituția, menirea aplicările, psihologia, capacitatea femeii și alta a bărbatului. Fiecare cu ale lui!

103. Lia A. *Ce ar câștiga femeile prin dreptul de vot universal?* Aici noi am schimba întrebarea așa: ce vor câștiga... fiindcă o luăm ca sigur că femeile vor obține votul universal. Dar sperăm că acest vot nu se va afirma în forma de azi, ci pe categorii, în statul corporativ. Ele vor câștiga atâtă oă își vor trimite delegatele lor în diferitele corporații; iar acestea vor putea câștiga mult, dacă femeile vor duce cu ele acolo gingășie sufletească, pacifism, bun simț.

104. Lia A. *Prin politică femeia își va putea îndeplini mai bine ori mai rău, chemarea ei de soție și de mamă?* Mai rău. — Femeea conștientă de menirea și demnitatea ei, se gândește la aceea cum să-și îndeplinească rolul de administratoară a căminului în interior, ea detestă pe cele ce luptă pentru drepturi politice.

Ea își va împlini și datorile cetățenești din necesitate; dar decența și bunul simț nu-i va permite niciodată să facă agitații politice, turneuri, discursuri. Cine face de acestea, nu mai e femeie în sensul adevărat al cuvântului.

105. Tereza. *Cum să judecăm chestiunea cu sporturile și gimnastica la femeie?* Ca și celelalte chestiuni: având în vedere natura, capacitatea și menirea femeii.

Este anumită trebuință de gimnastică la femei și fete, bineînțeles fetele de școală, la femeile de intelectuali, nu la numitoare, la cari gimnastica e muncă. Dar deprinderile de gimnastică și sporturile la femei: 1) trebuie să fie decente (ce decență prezintă călăritul, fotbalul sau bicicleta la femei?), 2) să se facă sub conducere feminină, cu scopul de fortificare a corpului, nu cu acela de exhibiție în fața lumii, 3) să fie în raport cu forțele și constituția unei femei. Să nu se uite că femeia nu e pentru atletică sau muncă grea.

În anul 1929 sfântul Părinte a condamnat concursurile de tir și de tragere cu arcul ale fetelor farciste. Cunoscutul maestru de gimnastică din America Mac Govern i-a dat drept sfântului Părinte spunând că fetele și femeile nu sunt pentru lucru greu. (De aceea nu e pentru ele nici serviciul militar.) Chiar și la șampioane de tenis s'a constatat efecte dezastruoase asupra cordului și asupra altor organe ale femeii.

Oicum: femeia să rămână femeie!

Dr. N. B.

POSTA RED. ȘI ADMIN.

Hristos a înviat!

Dorim ca învierea lui Isus să aducă dar, pace și reînviere spirituală în sufletele celor ce ne iubesc, ne preau binele, se roagă pentru noi și ne ajută; dar și în sufletele celor ce ne preau răul.

Preasfințitul Părinte Episcop al Maramureșului: Dr. Alexandru Russu a binevoit a ne trimite 500 lei ca abonament de încurajare și, pe lângă aceasta, o mult mai încurajatoare scrisoare, prin care trimite „binecuvântarea arhierescă” tuturor colaboratorilor și cititorilor revistei, precum și o sinceră și caldă urare pentru noi, ca să putem persevera în binele pentru care — ne ostenim și jertfim.

Concomitent cu aceasta, Excelența Sa, mai publică în Buletinul Oficial al Eparhiei, un foarte binevoitor „circular” adresat Ven. Sale Preoțimi, în favorul Revistei noastre. Dacă nu-l reproducem — deși atâta bunăvoință și dragoste părințiască ne arată prin acel circular — este pentru că suntem în credința că ar fi împotriva modestiei creștinești, deoarece mulți ar zice că îl reproducem „pentru a ne lăuda” orace nici decum nu am vrea să ni se poată spune.

Mulțumim însă, de tot sincer Excelenței Sale pentru aceasta întreită încurajare și dragoste părințiască pe care cu prisosință ni-o arată deși,

recunoaștem, nici pe departe nu o merităm; și îl rugăm, ca în puile Sale rugăciuni nici de-acum înainte să nu zite de noi, ci să ne pomenească. Mai ales când va sta de vorbă cu buna sfântă: **Tereza de Pruncul Isus.**

*

Domnul Revizor șef al județului Sălaj **Dumitru Mărgineanu**, care încă demult privește cu foarte multă simpatie spre modesta noastră revistă, ne trimete un comunicat cu rugămintea să-l publicăm în revistă și să trimitem acest număr tuturor învățătoarelor din județul Sălaj. Plăcut atinși de aceasta atențiune specială a binecunoscutului șef de județ, îi împlinim cu deosebită plăcere dorința, mai ales că o face fără nici o oerere a noastră, ci numai condus de conștiința și convingerea pe care însuși o mărturisește în:

Comunicat.

Acest Nr. se expediază tuturor învățătoarelor din județ, la rugămintea subsemnatului, în dorința categorică de-a se grupa în jurul acestei reviste, fără excepție, toate învățătoarele Sălajului. Eu o privesc ca cea mai necesară și mai prețioasă hrană sufletească în misiunea profesională și socială a învățătoarei, dată fiind trăinicia temei pe care se ridică revista „Flori de Crin”: morala creștină a lui Hristos.

De aceea îmi place să cred că, nu se va găsi o singură învățătoare pe teritoriul acestui județ, care ar refuza cuvântul trimis pentru reîntronarea lui Hristos în inimile noastre.

Revizor școlar:

D. Mărgineanu.

În urmare trimitem, numărul prezent, tuturor doamnelor și domnișoarelor învățătoare din județ; încă, deoarece, noi, nici în trecut n'am trimis revista decât celor ce expres au cerut-o, în viitor încă nu o vom trimite decât celor ce — prin o carte postală — ne vor aviza că acceptă trimiterea ei. De aceea rugăm pe d. învățătoare cari vor vrea să se grupeze în jurul acestei reviste ce are drept ideeal: reîntronarea lui Hristos în inimile noastre, ca fără amânare să ne avizeze prin o carte postală; — pe celelalte, cari nu vor vrea să colaboreze nici materialicește pentru atingerea acestui ideeal, încă le rugăm, ca numărul prezent să nu-l returneze, ci să-l păstreze pentru biblioteca proprie. Faptul că nu vor cere expedierea revistei, prin o carte postală, va fi

suficientă dovadă că o refuză și — în viitor — nu i-se va mai trimite.

*

La Administrația revistă au mai intrat următoarele sume:

I. P. S. Sa Alex. Cisar Mitropolit	
— București	Lei 200
P. S. Sa Dr. Alexandru Russu,	
Episcop — Baia-Mare	Lei 500
D-na Ana Dr. Ostatea, Cluj	” 120
D-na Sabina Peculea, Cluj	” 120
D-na Maria I. Baci, Turda	” 120
D-na Elisa Pop Sovarosi Turda	” 100
D-na Crucița Rațiu, Turda	” 120
D. Ion Mureșan, Turda	” 100
D-na Cornelia Breitenfeld,	
Botoșani	” 100
D-na Maria Sima, Curitău	” 120
D-na Văd. Emilia Engh's, Letca	120
D-na Elisa Groza, Timișoara	” 100
DI. Dumitru Mercea, Cluj	” 120
Primăria, Șimleu	” 200
D-na Jones Hortensia, Turda	” 120
DI. Teodor Ilie, Șimleu	” 200
D-na Maria Nistor, Homorodul	
de jos	” 120
D-na Veturia D. Gigor, Turda	150
D-na Cornelia Bude, Șimleu	” 120

Tuturora cele mai sincere mulțumiri.

Pentru toți.

Numărul defață am voit să-l dăm și mai voluminos. Aglomerația de material dela tipografie ne-a împiedecat. De aceea atât din piesă, cât și mai ales, din roman am dat așa de puțin. Cu numărul viitor ne vom revanșa.

— La Redacția revistei au mai intrat următoarele reviste: Amicul Școlii — Cluj, Biruința — Călărași-Ialomița, Cultura — Carei, Ecoul Pădurilor — București, Grănicerul — Mehadia-Banat, Graiul Dâmboviței — Târgoviște, Înainte — București, Însemnări — Dorohoi, Înșirte Mărgărite — Iași, Observatorul — R. Vâlcea, Școala Mehedințului — Turnu-Severin, SO4H2 — T. Măgurele.

Cu numărul viitor vom începe recenzia tuturor revistelor cari ne sosesc și cari, până în prezent, n'au fost recenzate.